

A SZENT LÁSZLÓ ÁMK ÓVODÁJÁNAK

NEVELÉSI PROGRAMJA

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET

Nevelési elveink

- 1, Gyermekkép
- 2, Óvodánk arculata, koncepciónk
- 3, Az óvodai nevelés célja
- 4, Az óvodai nevelés feladata
- 5, A gyerekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése
- 5/1. Egészséges életmód
- 5/2. Érzelmi nevelés
- 5/3. Értelmi nevelés
- 5/4. Anyanyelvi nevelés
- 5/5. Szocializációs nevelés

II. FEJEZET

Nevelési, fejlesztési területek anyaga, feladata, tevékenységrendszere

1. A játék
2. A tanulás
3. Munka jellegű tevékenységek
4. Mese-vers
5. Ének-zene
6. Rajz, kézimunka, barkácsolás, agyagozás
7. Mozgás, testi nevelés
8. Külső világ tevékeny megismerése
9. Óvodánk ünnepei, hagyományai
10. Gondozás, egészséges életmódra nevelés, közösségi nevelés, egyéni bánásmód
11. Közösségi nevelés

III. FEJEZET

A helyi programunk feltételrendszere

1. Az óvodánk személyi és tárgyi feltételei
- 1/1. Személyi feltételek
- 1/2. Tárgyi feltételek
2. Az óvodánk kapcsolatai
- 2/1. Óvoda és a család
- 2/2. Óvoda és az iskola kapcsolata
- 2/3. Óvoda és az egyház
- 2/4. Testvéróvodánk
- 2/5. Egyéb kapcsolataink

IV. FEJEZET

A program bevalásának kontrollja.

I. FEJEZET

Nevelési elveink

1.GYERMEKKÉP

" Amit legkisebb testvéreim közül egyel is tettetek, azt velem tettétek. " Mt.Zs. 45-46.

Olyan gyerekeket szeretnénk nevelni, akikre a következők a jellemzők:

- A szeretet, a lelki béke határozza meg életüket.
- Tanulják meg, hogy a környezetükből minden kiolvasható. Saját szemükkel nézzék a világot.
- Keressék az utat, amelyen érdemes járni, amely Jézus Krisztushoz vezetni őket.
- Meggyőződésüket maguk alakítsák ki.
- Akik elfogadják az emberek másságát.
- Hitüket, reményüket sohasem veszítsék el, legyenek optimisták és reménnyel teli.
- Érzelem gazdagság jellemezze őket.
- Tudjanak a világ dolgaira rácsodálkozni.
- Legyenek érdeklődők, nyitottak az újra.
- Beszédük legyen példaértékű.
- Szépre, jóra fogékonyak.
- Utasítsák el a rosszat, tudjanak különbséget tenni és követni az igazat.-
Tudjanak kérni, megköszönni, hálát adni.
- Tiszteljék, szeressék szüleiket, testvéreiket, nevelőiket, a felnőttek közösségét.
- Tudják gondolataikat németül is elmondani.
- Ismerjék és őrizzék nemzetiség hagyományait.
- úgy viselkedjenek, hogy az örök érvényű törvények, parancsok meghatározzák magatartásukat
- követni képesek / a hit, remény, szeretet / - Jézus tanítását, példáját és erre másokat is serkentsenek

2. ÓVODÁNK ARCULATA

Óvodánk a város akkori szélére épült 1890-ben. Az óvoda épülete 2 óvodai csoportból / félnapos / és egy szolgálati lakásból állt. 1978-ban a szolgálati lakás megszüntetésével még 2 csoportot alakítottunk ki, s így most 4 csoportos napközi-otthonos óvodánk van.

A déli útszakaszon városunkba érkezőknek már messziről feltűnhet az épület piros téglafala és ablaka, mely megbontja a családi házak egyhangú folyamatát.

Az óvodánkban folyó nevelést hirdetik a bejárati ajtó címtáblái is: "Kindergarten ", Keresztény Óvoda. Óvodánkban már 1983 óta folyik német nemzetiségi nevelés, és ettől az időtől kezdve a körzeti terület mellett városi igényeket is kielégítünk. 1992-ben a német nemzetiségi feladat mellé a keresztény nevelést is felvállaltuk, és a KÉSZ által fenntartott intézménnyé lettünk. Ezzel a feladattal a városi igények mellé a Baja környékének keresztény nevelés igényeit is felvállaltuk. 1996-tól a Szent László ÁMK tagintézményévé váltunk, amely Baján és környékén az egyetlen keresztény elkötelezettségű pedagógiai intézmény. A városi és a német nemzetiségi feladat mellé felvállaltuk a különleges gondozást igénylő gyermekek befogadását is. Hisszük, hogy az egészséges gyermekekkel való együttlét kölcsönösen jó hatással van a gyermeki lélek fejlődésére.

A szülők igénye a csoportlétszámunkon is megmutatkozik. Óvodánk 4 csoportossá vált, a gyermeklétszám 120 körül mozog. Óvodánkban az óvónők felsőfokú képzettséggel rendelkeznek, a dajkák képesítővel.

Belső szakmai munkaközösségeink a nevelőtestület egészét felölelik.

Óvodánk környezete kínálja a lehetőséget a természet csodáinak megfigyelésére. /5 perc járásnyira a Duna mellékága, erdővel /

Óvodánkba járó gyermekek szociális hátterére jellemző, hogy a szülők tudatosan választják óvodánkat, a német nemzetiségi, a keresztény nevelés és a sajátos nevelési igényű gyermekek elfogadása, fejlesztése miatt.

A gyermekeink általában jól szituált, jó anyagi háttérrel rendelkező családokból jönnek, és igényük a gyermekeik napi életének nyomon követése. A szülők vállalkozók, kötetlen munkaidőben dolgozók, gyesen lévők illetve munkanélküliek. A napi munkán túl a szülők aktívan részt vesznek kirándulásokon, óvodai programokon, a szülőkkel együtt készülünk és ünnepelünk.

Az óvodánk mindennapi életét úgy építettük fel, hogy abban a szülőknek kiemelkedően fontos szerepet adunk. A szülőknek ezt a fajta feladatát már a beiratkozásnál ismertetjük, illetve kiemeljük a családi nevelés fontosságát, és azt, hogy óvodánk mindennapi munkájával a családi nevelést kívánja megerősíteni, kiegészíteni, de azt nem helyettesíteni.

3. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA

-Óvodánk nevelési célja, a 3-7 éves gyermekek harmonikus, sokoldalú fejlődésének segítése az életkori és egyéni differenciált fejlődési ütem figyelembevételével.

-Családias légkör és derűs hangulat megteremtése.

-A különféle tevékenységek, lehetőségek és tapasztalatok gyűjtése, illetve a testi és lelki szükségletek kielégítése, a fogyatékkal való együttélés

- A keresztény szellemiség közvetítése, az érzelmi, szocializációs és értelmi fejlesztés, valamint az erkölcsi nevelés erősítése.

-A német nemzetiségi nevelésen belül a nemzeti kisebbséghez tartozó gyermekek számára / akik beszélik a nyelvet / a nyelv használata és gyakorlása az óvodai élet minden területén. Identitástudatuk alakítása.

-Célunk, hogy a gyermek felelősségtudata, a jó kritikai érzéke, érdeklődése testi, lelki fejlettsége megalapozzák az iskolai nevelést.

-Célunk, hogy a szülők ismerjék pontosan az óvodai munkánkat és segítsék azt ötleteikkel, hogy az óvodai nevelés a családi nevelést kiegészítse.

"Csodálatos dolog a szeretet, Uram. Minél többet osztok szét belőle, annál több marad belőle nekem."/ Prohászka/

Célunk, hogy valamennyi gyermek szívesen jöjjön óvodába, itt biztonságban és jól érezze magát. Érezzék, hogy szükség van rájuk, számon tartjuk őket. Egész napunkat az egymás felé fordulás, a szeretet hassa át. Elítéljük / felnőtt, gyermek /a hangos, durva, agresszív magatartást/ a rosszallás mindig a tette és nem a gyerekre vonatkozik /. Személyes példával igyekszünk előljárni a szeretetben, türelemben, megértésben. Törekszünk a jó kapcsolat kialakítására, gyermek és gyermek, gyermek és felnőtt, felnőtt és felnőtt között. A szülőkkel jó kapcsolatot alakítunk ki: a szülők partnerek a nevelésben, ismerik az óvoda életét, tevékeny részesei, bizalommal fordulnak hozzánk, megosztják velünk örömeiket, problémáikat. Minden gyermek képességeinek megfelelően fejlődjék, legyen lehetősége a továbbfejlődésre, pozitívumainak kibontakoztatására. Tanuljunk meg örülni, hálát adni azért, amink van, a szépet, a jót, az értéket keresni, megtalálni mindenben, mindenki. Az óvodában eltöltött évek eredményeként kiegyensúlyozott, érzelmekben gazdag, megfelelő ismeretanyaggal rendelkező gyermekeket adjunk az iskolának.

" Nagy bölcsesség és sok szeretet kell ahhoz, hogy az embereket úgy vegyük, ahogy vannak, és nem úgy, ahogy mi szeretnénk. / " Szent. Ágoston /

4. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATA

- egészséges életmódra nevelés (a fogyatékkal való szintjének is megfelelően)

- érzelmi nevelés- keresztény értékek közvetítése

- értelmi nevelés - feltételek, lehetőségek teremtése hit alapjainak kialakításához

- környezetünk megismerése

- anyanyelvi nevelés

- német nemzetiségi nevelés

- szép magyar beszéd

- szocializációs nevelés

- -én és a közösség helye, szerepe mindennapjainkban

5. A GYERMEK TESTI- LELKI SZÜKSÉGLETEINEK KIELÉGÍTÉSE

5/1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD TERÉN A GYERMEK:

- -tudjon helyesen tisztálkodni
- legyen erre erős igénye, késztetése
- szívesen mozogjon, sétáljon
- szokásai e téren legyenek a személyisége meghatározói
- vigyázzon egészségére
- legyen ismerete az egészség megelőzéséről
- ismerje az egészséges táplálkozás szabályait
- tudja mi a böjt / hús, édesség nélküli nap, gyümölcs /
- mozogjon sokat a szabadban
- ismerje a csend, nyugalom, harmónia fontosságát
- igényelje az esztétikus környezetet, a tisztaságot
- fogadja el a másságát, fogyatékoságát

5/2. ÉRZELMI NEVELÉS FELADATAI

Az érzelmi nevelés területén feladatunk az óvodánkban, hogy:

- a gyermeket sok pozitív érzés, érzelm érje
- a jó érzelmi kapcsolat legyen a gyermek - óvónó, gyermek-gyermek között
- olyan hatások ériék, melyek kedvezően befolyásolják személyiségüket
- közösséget érintő együttlétek legyenek pozitívtöltésűek, jó hangulatúak
- tudjon érzelmileg azonosulni, legyen önzetlen, segítsen másoknak, odafigyeljen másokra, türelmesen tudjon várni
- német nyelven keresztül kerüljön érzelmileg közel a közös nyelvet beszélő társaival, erősödjék identitástudata
- érezze a családjá kiemelkedően fontos szerepét az életben
- tudjon igent és nemet mondani
- a közös szentmiséken érezze az összetartozást és hassa át az együttlét öröme
- vegye észre mindennapok apró csodáit, aminek örülni kell és érdemes

5/3. ÉRTELMI NEVELÉS FELADATAI

- a gyermek kíváncsiságára építve változatos tevékenység biztosítása
- szerezzon tapasztalatot önmagáról, közvetlen környezetéről a természeti és társadalmi témákról
- tudja magát egyszerűen, de érthetően kifejezni, szókincse legyen változatos
- tudja követni az óvónó, felnőtt helyes példáját
- szívesen mondja el gondolatát, a vele megtörtént eseményeket
- tudja ismereteit, tapasztalatait rendszerezni
- emlékezete legyen megbízható
- rendelkezzen a megfigyeléshez szükséges képességekkel
- gondolkodását kreativitás jellemezze
- tudjon egyszerű dolgokat németül is kifejezni
- ismerje a nemzetiségi hagyományokat, mesterségeket
- ismerje Jézus tanítását, csodáit, tetteit
- legyen ismerete az Úrról, és ígéreteiről számukra

5/4. ANYANYELVI NEVELÉS FELADATAI AZ ÓVODÁNKBAN

A gyerek

- ismerje nevét, jelét, szülei, testvérei nevét, az óvoda dolgozóit névről szólítsa
- tudja elmondani gondolatait folyamatosan, érthetően

- szívesen beszéljen társaival, felnőttekkel, beszédét változatosan szóhasználat / esik, zuhog, csöpög / jellemezze a természeti és társadalmi témákban is
- tudjon másokat meghallgatni és azt logikusan folytatni
- ismerje a keresztény kultúra, a vallási kifejezéseket / ima, hála, oltár, könyörgés, Jézus, Úr, tékozló, hála, köszönet stb. /
- tudjon németül énekelni, néhány verset mondatni, utasításokat értse meg
- használják a német nyelvet a felnőttekkel azok, akik otthonról hozzák
- a nagyok segítsék a kicsiket a nyelvi kifejezőképességükben

5/5. SZOCIALIZÁCIÓS NEVELÉS

- Igényelje a gyermek a társait, barátait
- Tudjon velük együtt játszani, dolgozni, őket elfogadni
- Tudjon különbséget tenni - én akarom - mit várnak tőlem
- Játékban fogadja el a reá osztott szerepet
- Magatartása, társas kapcsolatai legyenek őszinték
- Legyen benne együttérzés, önzetlenség, figyelmesség, segítőkészség mások iránt
- Alakuljon ki feladattudata, legyen munkájában kitartó
- Legyen igényes magával, környezetével szemben
- Testi, lelki egészség megóvása
- Legyen képes önállóan feladatot ellátni, önállóan hangosan beszélni, énekelni, verselni
- Tudjon szemével kontaktust, kapcsolatot tartani a hallgatósággal, az egész lényre sugallja beszédét
- Legyen alkalmas az iskolakezdésre

Az óvónő feladata a szocializáció terén, hogy erősítse az én-tudatot, és a közös élményeket, esztétikus környezetet biztosítson a gyermekek számára. Motiválja őket a szerep és szabályjátékok pontos betartására. Sok mesén, legendán, bibliai történeten keresztül mutassa be és gyakoroltassa a segítség, a tolerancia, a várakozás szerepét. Teremtse szituációt a gyakorlásra. A szülőket erősítse meg abban, hogy az iskolát 7 évesen kezdjék.

II.FEJEZET: NEVELÉSI FEJLESZTÉSI TERÜLETEK ANYAGA, FELADATA, TEVÉKENYSÉGRENDSZERE

1. A JÁTÉK

A játék az egész napot áthatja és folyamatos. A foglalkozások, napi aktualitások belesimulnak az egész napi játékfolyamatba.

Feltételek: Az udvar bármely területén korcsoporttól függetlenül, bárki bárhol játszhat az udvari játékszabályokat betartva. Gyermekek kérésére / egyéni bánásmód / rövid időre felöltözve, egyedül / 1 személyesen / kimehet az udvarra mozogni állandó felügyelet alatt. A folyosón bármikor folytathat mozgásos tevékenységet, játszhat a szőnyegen állandó felügyelettel. Bárhol bármelyik csoportban játszhat a gyermek. A csoportszobák játékszerekkel illetve egyéb térelválasztóval vannak elosztva. Az udvaron három homokozó áll rendelkezésünkre, egy iker és egy teljesen különálló:

A favarak, melyeket függőhíd köt össze, a gyermekek rendezett mozgás koordinációjához nagy segítség. Fából készült dupla létraépítmény. Falovak futása, illetve állók kocsival, faautóbusz. Fából 2 babaház, 1 téglababaház áll még rendelkezésre. Medence fürdésre, illetve műanyag halak kihalászására. / finom-motorikus mozgás jó elősegítője / Bokrok, sövények, bújócska játékhöz. Hálóval ellátott, fából készül focikapuk elkülönített focipályával. 7-8 gumihinta, 2 mérleghinta. Kerékpártárolók, a kerékpárral érkezők részére, hozzá járda. Falikút, önálló használatra. Sövényvel körülvett virágoskert. Ezek az állandó játszóhelyek. Ideiglenes játszóhelyek, gyurma, rajz, festés, agyagasztal. Takarók, szivacsok a pázsiton. Felfújható léggömbökkel, nagy ugrató labdákkal mozoghatnak a folyosón, többen is. / 4 - 6 gyermek/. A gyermekek jelzik az óvónőnek, hogy hol kívánnak játszani / másik csoportban, folyosón, irodában /. Dunna, függöny, edények, babák, babakocsik, stb. ruhák

öltözködéshez, szerepjátékhoz, kisház, sátor, galéria / lent babakonyha-főzőcske, fent puha takarók /, " tornasarak " - lent szivacs, fent gyűrűk, kötél, kötélletra, bordásfal " - rajz-festés "- gyurmázás sarok "

Az állandó játszóhelyek naponta játékidőben használhatók. A nagy területen lévő szőnyegek ideiglenes játékhelyzetek teremthetnek, éppúgy mint bármelyik asztalon. Az ideiglenes játszóhelyek naponta az aktualitásnak, a gyermek igényeinek megfelelően alakulnak. Miután vegyes korcsoportokkal dolgozunk, a játékfajták természetesen keverednek. /Gyakorló - szerep - szabály - konstrukciós - barkácsolás - dramatizálás/ Gyakorlójáték, húzható rakosgatható játékszerek természetes anyagból készült autók, ösztönzés gyakorló játszásra, amelyek hatással vannak a nagyobb gyerekekre. Van hogy át-átcsap a gyakorló idő a szerepjátékba pl. a babakocsit tologató gyermek a nagycsoportosok hatására rövid ideig „mama” lesz.

- a gyakorló játék igen alkalmas, vers, kalandozás, halandzsálás és szövegismétlő játékra valamint énekelgetésre.
- gyakorlójáték a papírtépés, gyurmázás, mely hosszú ideig tartó folyamat, melyet a kicsik örömmel és kitartóan végeznek. /integráció az ábrázolással/
- a gyerekek tudjanak egymás mellett illetve együtt játszani
- ismerjék a játékeszközök helyét
- tartsák be az eszközökkel kapcsolatos szabályokat
- ügyeljenek a játékeszközre és egymásra

Szerepjáték: gyakran a gyakorlójáték keretei között bontakozik ki, állandóan fejlődik, átalakul, a leggazdagabb, legszínesebb játék az óvodánkban.

- -ruhatár áll a gyermekek rendelkezésére teljes nagyságú tükörrel.
- -búvóhelyeket alakíthatnak ki
- " szomszédba" mehetnek csoportosan, vagy sétálni, kirándulni folyosóra
- ritkán igénylik az óvónői szerepvállalást, gyakrabban kérnek viszont tárgyakat, pl: dobozt, kispárnákat, zenét stb.
- szivacson rendszerint állatos játékok folynak, kergetőzés hancúrozás, menekülés / bordásfal, létrára / ehhez pl. fejdíszeket igényelhetnek. / egyszerű, kényelmes filcből készült /
- a szerepjátékban a konfliktusok megoldása változó: vagy kéréssel fordulnak az óvónőhöz vagy megoldják maguk, -ritkán sírnak konfliktus keletkezésekor
- játékszereket, székeket, asztalokat, sarkokat fantáziájuknak megfelelően nevezik meg
- gyakori a szerepcseré
- szívesen játszanak látott, érdekes eseményeket, irodalmi élményeket / integráció, irodalom, környezetismeret/
- otthon látott videókból negatív feszültségeiket is igyekeznek kijátszani, ilyenkor nagy figyelemmel kísérik őket.
- udvaron, anyagból a lószerszámok páros és csoportos játékára serkentik őket
- homokozás a kisházban - a végén összesöpörnek / munkára nevelés /
- meseház, képeskönyvek, kiságy, padok, stb. vendégség illetve játék céljára
- tudjanak együtt játszani, szerepeket elfogadni, alkalmazkodjanak egymáshoz
- a szükséges eszközöket készítsék el a szerepekhez
- legyen fantáziadús játéku
- szívesen kapcsolódjanak be a játszó csoportba, - a játékszabályokat tartsák be és fogadják el egymást

Barkácsolás:

- bármelyik délelőtti játékidőben barkácsolhatnak
- olló, papír, ragasztó egész délelőtt rendelkezésre áll
- különösen jelentős a délutáni ábrázolás -foglalkozás, amelyen mindenféle- fajta anyaggal, eszközzel, technikai módszerrel készíthetnek pl: játékot, mellyel játszhatnak más, pl. matematika foglalkozáson is tevékenykedhet, közösen, egyénileg alkothatnak
- ősszel szüleikkel közösen délelőtt folyamán terményekből fantáziájuk alapján játékokat készíthetnek természetes anyagok felhasználásával / fafogvájó, hurkapálca /
- parafából, ágakból barkácsolnak, fadarabokból az udvaron / finom motorika fejlesztés/
- kisebb bábokat készíthetnek, ajándékokat játékidőben apának vagy anyának
- tudják az eszközöket helyesen használni / olló, ecset, ragasztó /

- ismerjék a papír, textil, kő, fa termékek tulajdonságát
- legyenek pontosak, kitartóak a munkában
- érezzék át ennek hasznát

Dramatizálás, bábozás :

- bármikor elővehetnek egyszerű bábokat
- vannak óriás bábok is, ezekkel játszhatnak a nagycsoportosok / differenciálás /
- szívesen játsszák el maguk a szerepet, ilyenkor közösen készítjük el a kellékeket
- kollektív munka, alkalmazkodó - képesség erősítése
- tudják magukat kifejezni, szóban, mimikával, mozgással
- szépen, érthetően beszéljenek

Szabály-játék:

- gyakran kapcsolódik a szerepjátékhoz
- mozgásos szabály-játék tornasarokban fogócskák, szembekötősdí, vagy általuk kitalált szabály-játékok önkéntes vállalása: érdekessége, hogy miután a csoportok vegyesek, gyermekek összetételéből adódóan inkább a nagyobbak irányítanak, de a kicsik ötletei is érvényesülnek.
- udvari bújócskák, fogócskák, karikajátékok, versenyjátékok, labdajátékok pl. foci-focipályán
- körjátékok / koncentráció, ének-zene / a játékidő bármely szakaszában játszhatják ideiglenes játszóhelyeken
- az értelmi képességet fejlesztő játékoknak nagyon sok fajtája, differenciálásra kiválóan alkalmasak a társasjátékok, kártyajátékok, nyelvi játékok, dominó, puzzle, filcanyagból közösen készített játékokkal is dolgoznak
- a gyerekek korcsoporttól függően ismerik és tudják használni a játékokat

Építő, konstruáló játék:

- kockák természetes anyagból, festett illetve natúr színűek, kisebb - nagyobb méretben, különböző alakzatban
- színes, műanyag nagyméretű építőelemek, legók, paja, sínösszeállítós játék
- homoképítmények / pl: várcsöpögtetés /
- építés papírdobozokból / koncentráció ábr./
- különböző méretű autók, kész illetve készített autópályák
- műanyag illetve fából készített állatok illetve gyermekek által készített papír, anyag-állatok, növények

Feladatuk:

- megfelelő hely, játék biztosítása, motiválni a kitartásra,
- a játékok elrakodására és az eszközök megóvására nevelés

A játékhelyzetek megteremtése

A gyermekek otthonról érkeznek 7³⁰ és 8³⁰ óra között. Magukkal hozzák az aznap szerzett pozitív vagy negatív érzelmeiket, éjszakai nyugodt vagy nyugtalan pihenésüket. Meg kell látnunk ki, milyen kedvvel érkezett, megsimogatjuk, vagy megöleljük, rövid időre ölnkbe vesszük, vagy csak beszélgetünk vele pár szót. Az elsőnek érkező gyermek rendszerint igényli az általunk történő játékajánlatot illetve velünk kezd el játszani. Vannak olyan gyermekek, akik pihenést igényelnek rövid és kis időre, ők az egy ideig nézelődők / van több ilyen nézelődő időszak az aktívan folyó játékidő közepén is /ilyenkor nincs szükségük rá, hogy zavarjuk őket/. Később próbálkozhatunk, de rendszerint ők előbb választanak a játéklehetőségek között.

A játékidő alatt folyamatos reggeli van. Van, hogy egy együttjátzó csoport megy ki reggelizni, ilyenkor nem szoktak összepakolni, mert ha visszajönnek, folytatják. Mások elrakják a játékot, ha visszajönnek mással vagy máshová csatlakoznak.

A játékidőbe gyakran beágyazódik az ábrázolás, ének, irodalom, matematika. Ilyenkor a mikrocsoport elve érvényesül. A foglalkozás jellegétől függően szólhat csak kicsiknek, vagy csak nagyoknak vagy mindannyiuknak. Amennyiben pl. nagycsoportnak matematika, dió, mandula, mogyoró, napraforgó számolgotása, halmazok létrehozása - koncentráció, integrálva a környezeti témával - a kicsik bekapcsolódhatnak. A mikrocsoport

időnként makrocsoportos játékokban is folytatódik. / pl: ének foglalkozásnak a végén körjátékot kezdünk játszani. kb. 10¹⁵ órától csendes összejövetel.

A délutáni foglalkozások / lásd. tanulás - munka / is játékosak, felszabadultak. A játékokat napokig - hetekig befolyásolhatja egy-egy meghatározott ünnep / előkészülettel illetve utórezgéssel /, vagy nagyobb kirándulás is, vagy egy családnál tett látogatás, valamilyen érdekes tárgy használata pl: mikrofon vagy videokamera stb. Az elmélyült játékokhoz biztosítjuk a helyet, és az időt is. Teljesen szabad játéktevékenység folyik a vegyes csoportban reggel 7-10¹⁵ óráig.

Majd kb. 20-40 percig a csoport igénye szerint összejövetel illetve foglalkozás zajlik.

Ezután délig szabadjáték. /szabadjátékban utalás a napi mikrocsoportos foglalkozásra/ Alvás után újra teljes szabadjáték hazamenetelig.

A játékeszközök gazdagítják a gyermekek fantáziáját. Motiválják, fejlesztik. Nem balesetveszélyesek, könnyen tisztántarthatók. A gyermekek otthoni játékeszközeit is behozhatják, de az a kérésünk, hogy azt társaikkal is meg kell osztaniuk.

A játék tartalma a gyermek élményét tükrözi. Ezért pozitív érzelmeket kiváltó tapasztalat és ismeretszerzés nyújtására törekedünk. Nagy figyelemmel kísérjük az óvodán kívüli tapasztalatszerzést, élményt. Ezért jó, hogy a szülőktől naponta kapunk útmutatót, jelzést egy-egy megtörtént dologgal kapcsolatban, illetve visszajelzést az itt történt dolgokról, amelyeket a gyermekek otthon játszanak el valamilyen formában. A játék a gyermekek legőszintébb hangnélküli / jelbeszéd / nyelve. Lehet öröme, bánata, szomorúsága, feszültsége, elkeseredése, betegsége, féltelme stb. kifejezése. Igyekezünk minél jobban elsajátítani ezt a nyelvet, s kommunikálni, segítséget, bátorítást, együttérzést stb. adni minden gyermeknek.

Módszertani alapelveink a

- családi légkör biztosítása
- önállóságra nevelés
- kreativitás fejlesztése
- fantázia fejlesztése
- derűs légkör megteremtése
- a játékra mint legfontosabb tevékenységre /idő, hely, élmény biztosítás/
- szabadjáték tevékenység megválasztásának biztosítása
- a gyerekek igényeinek kielégítése / tű, olló, fa, kalapács, stb. /
- tolerancia a játszókkal szemben
- játékszabályok betartására nevelés
- gyermekközpontúság / gyermeki méltóság tisztelete /

2. A TANULÁS

Minden tevékenység tanulás, gyakorlás, így az egész napot áthatja és nem különül a többi tevékenységtől. A gyermek személyisége tevékenységbe ágyazottan fejlődik. A tanulás szoros kapcsolatban van a játékkal.

- Mire építünk: 1./ gyermek kíváncsiságára
2./ érzelmi beállítottságára
3./ az aktivitás öröme
4./ önkéntelen figyelmére
5./ az önállóságára

Mindezek erősen motiváló tényezők

Az óvónő feladatai:

- 1./ játékos hangvétel
- 2./ empátiakészség
- 3./ ötletgazdagság
- 4./ eszköztár biztosítása
- 5./ időkihasználás
- 6./ jelenségek sokoldalú érzékeltetése
- 7./ problémaszituációk felvetése
- 8./ a közvetlen és közvetett tapasztalat és megfigyelés

Az egész napos játéktevékenységben gyakorlatilag az egész napot átszövő tanulási tevékenységet is beleépítjük. Tanulás történik a foglalkozásokon újra és újra elővett témák, anyagok / mindig kissé bővített / ismétlésénél. Pl: német nyelv passzív, aktív elsajátítása, vagy bibliai történetek feldolgozása, német nemzetiségi hagyományok megőrzése stb, versek, dalok, környezeti témákon keresztül.

A tanulás, tapasztalás akkor is bekövetkezik, amikor nincs is ilyen szándék. Tehát minden helyzetben törekszünk olyan környezetet teremteni, hogy annak elsajátítása pozitív hatással legyen a gyerekekre. A tanulás lehet egyéni, mikro, makro közösségben, a megválasztását a téma, a helyzet, a körülmények határozzák meg. A mikrocsoportos foglalkozás elősegíti a gyermekek német nyelvi fejlődését. Délutánonként a kicsik pihennek, a nagyok más, új közösséget alkotva képességfejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

3. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A munka óvodánkban a gyermekek tényleges aktivitását jelenti. Tágabb értelemben a gyerekek játéka tanulás is, a munka illetve a munka a játékkal sok megegyező sajátosságot mutat. A munka folyamatosságát - a gyermekek egyéni sajátosságára támaszkodva - biztosítjuk. A munka elvégzésének értékelését fontosnak tartjuk.

Óvodai munka : Reggelinél teljes az önkiszolgálás, tányért és poharat víz magának s szabad helyet keres. Az asztalt a dajka néni gyermekek segítségével /önkéntes, örömmel végzett / leterítik, kancsót illetve reggelit tesznek rá. A nagyok maguk szolgálják ki magukat, illetve néha a kisebbeknek is segítenek. Önkéntesek /mindig mások és változók, mert a munka pozitív előjelet kapott/ segítenek az étkezés végén kivinni az edényeket illetve felrakni a székeket. Gyermekeink a zsibongóban - ebédlőben étkeznek. Az óvodai munkához tartozik a befőzés, savanyítás is, amelyben mikrocsoportban vesznek részt a gyermekek, mert ez napokig tartó folyamatot jelent. Annyit savanyítunk, hogy azzal egész évben az ebédünket kiegészítjük / 70-80 kg zöldféle / Lekvárt a változatos reggelihez főzünk / 80 kg barack /A befőzött gyümölcs, / meggy, barack / az uzsonnát teszi kellemesebbé / 60-70 kg /

Délben is folytatódik az önkiszolgálás. A kicsik kanalat, a nagyok kést, villát tesznek az asztalra. Az ebéd végén egyénileg viszik ki tányérjukat, poharukat, evőeszközeiket. Mások segítenek kancsót, kisebb tálakat, stb. kivinni, székeket felrakni, gyertyát elfűjni.

Részt vesznek a csoportszoba átalakításában, rendjének kialakításában is. Ajándékot készítenek a közös ünnepekre. Vázába vizet hoznak. Alvás után megpróbálják ágyneműjüket rendbe hozni. Ugyanez vonatkozik a levetett ruhára. Részt vesznek a játékpalcok tisztításában. Segítenek eszközöket ki illetve átvinni, vagy behozni. Az elszórt tárgyakat összeszedik. A tornaszereket előkészítik, kiosztják. Nyáron a fürdés előkészítésében, ősszel, tavasszal az udvar tisztántartásában vesznek részt. Az akvárium rendbetételénél is segédkeznek. A munkák egy része időről- időre ismétlődik, tehát tervezhető. Télen részt vesznek pl. hólapátolásban is. A munkát vagy egész csoportban vagy egyénileg végzik.

A szülőkkel együtt is végeznek munkát.

Ilyen pl. terményekből játék stb. készítése. Sütés pl. kirándulás alkalmából. A szülőkkel való kapcsolattartás révén megtudjuk, mit segített otthon a gyermek. Javasoljuk, hogy a gyermek otthon is rakja rendbe a ruháját, ha leveti stb. A munka szívesen vállalt tevékenysége legyen a gyerekeknek. Tudja önállóan illetve segítséggel ellátni magát. Legyen megbízható, pontos munkájában. Érezze át a munka fontosságát, a magáért és másokért végzett tevékenységet. Alakítsa feladat-tudatát.

A munka más nevelési területekkel is integrálódik.

- környezeti témákkal
- matematikával
- irodalommal

A gyermekek ügyesednek, az eszközöket megtanulják helyesen használni. Megismerik a munka hasznosságát, a munka örömét. Alakítja feladat-tudatukat, kitartásukat. Megismerik a zöldségfélék, gyümölcsök raktározási módját. Képesek a műveleteket követni, elvégezni. A munkavégzés közben a beszélgetésre is nagy hangsúlyt fektetünk.

4. MESE - VERS

Az egész óvodai életet átfogó anyanyelvi nevelés fontos része a mese és a vers. A mindennapos mesélés és játék számunkra természetes. A *vers* és a mese, a gyermekekkel való különös és játékos beszédkapcsolat egyik nagy lehetőség, a kicsinyek szellemi szükségleteinek kielégítésére, a beszéd- tanulás- tanítás, szórakoztatás, a kellemes időtöltés, az *együttes élmény megszerzésére*.

A népi mondókák, dúdolók, csiklandozók, höcögtető, tapsoltató és más játékok adják a kisgyermek első olyan érzéki élményeit, melyek a nyelven át a másik emberhez kötődnek. Az irodalmi nevelés összefonódik az anyanyelvi neveléssel, a zenével, az énekkel, a mozgásos játékokkal. A gyermekeknek örömet okoz a ritmus, a rím, a csengés. Arra törekszünk, hogy a mese - és versmondás szokásai a gyermek szempontjából egységes, világos, kerek egésznek alkossanak.

Érvényesüljön a fokozatosság

- az élménynyújtás
- a beszéd megértés
- az életkori sajátosság
- a tiszta beszéd
- az aktualitás
- az igényesség

A beszoktatás idején a gyermekek igénylik az óvónő közelségét, vigasztalását, simogatását. Sokszor egy-egy dallamos mondóka vagy egy rövid mese is feledtetni tudja a gyermekekkel a szomorúságát, vágyát az anya után. Nemcsak mi, hanem a nagyobb gyermekek szerepe is megnő ilyenkor. Gyakran átveszik az óvónő szerepét, sétáltatják, vigasztalják, tapsoltatják, ölükbe veszik a kisebb gyermekeket. A képeskönyvvel való első óvodai találkozások kötetlen, kellemes együttléttel kapcsolódnak össze. A gyermekek kedvük szerint bármikor nézegethetik a képeket. A könyvek megóvására neveljük őket. A mese és a vers emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. Ha túl vagyunk az ismerkedés nehézségein, elkezdjük a mondókajátékokat, mint a testrészekről szóló - tenyércirógató- csiklandozó- tapsoltató - hangutánzó- lovagoltató- altató játékokat. A mondókát egy része- hintáztatók, lovagoltatók, csiklandozók- páros játékot igényelnek. Az altató, állathívogató, hangutánzó népi mondókák, az ujjkiszámolók megismertetik a gyermeket testvéreivel, az élet nélkülözhetetlen műveleteivel, a közvetlen majd a távolabbi környezet felfedezésével. Felkeltik az évszakok változására, a természet és időjárás- változására a gyermek figyelmét.

Az ismétléseket változatos módon szervezzük meg. A mondókákat, verseket gyakorolhatjuk kórusban, kánonban, felelgetve, halkán, lassan illetve gyorsan, hangosan, lassan illetve gyorsan, különböző mozgásokkal kísérve - tapsolással, dobbantással, kopogással- egyenletesen illetve kettős lüktetéssel. Az ismétletetés történhet rajzolással, gyurmázással, babaszobai és más játékszituációk közben is. Az aktivitáshoz, az elmélyült érdeklődéssel folytatott tevékenységhez nyugalom, kiegyensúlyozott légkör, fegyelem szükséges. Nálunk ez a csend, nyugalom - teremtés mindennap megtörténik. Ilyenkor körbeállunk és közösen énekelünk, verselünk, játszunk, beszélgetünk. Nálunk német nyelvű mesék, versek és vallásos tartalmú történetek, versek is beletartoznak az éves anyagba. Mélyen összekapcsolódik a mozgásos - és fantáziajátékokkal. A mesét az átváltozás motívuma, az ellentétek kedvelése, az ismétlések, a veszély- megmenekülés helyzetei, a vágyteljesítés dinamikája teszi lelki, szellemi élménnyé.

A versek játéka közben önkéntelenül edződik a gyermek összes érzékszerve:

- fülükön keresztül fogják fel a verset
- tekintetük kiterjed a mozgásra
- az érintőjátékok fejlesztik, finomítják a tapintóérzéket

A versmondásnál a vers értelemszerű hangsúlyozására törekszünk. Az ismétlések gyakoroltságát fontosnak tartjuk. Arra törekszünk, hogy a gyerekek ne sok verset, mesét ismerjenek, hanem arra, hogy azok jól kiválasztottak legyenek. A kedvelteket újra és újra szívesen hallgassák, mondják. Spontán kérdéseikre válaszolunk, beszélgetünk velük a versekről, mesékről. Lényegesnek tartjuk az alkalmasságot. A természetesen adódó

alkalmakat igyekszünk kihasználni. Lehetőséget adunk a csoport előtti egyéni versmondásra és a mikrofon amit ilyenkor a kezükbe adunk, erősen motiválja őket. Törekszünk a szép, tiszta kiejtésre, a megfelelő hanglejtésre, a vers ritmusára, a pontos szövegtudásra.

Felébresztjük a gyermekek egymás iránti érdeklődését. A mese az érzelmi-értelmi fejlődés és fejlesztés egyik legfontosabb eszköze. A mese tájékoztatja a gyermeket a környezetvilága és az emberi világ legfőbb érzelmi viszonyatairól, a megfelelő viselkedésformákról, normákról. A mese fontos terület a gyermekek szemléletmódjának és világképének kialakításában. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait és egyben feloldást és megoldást kínál. A népi eredetű meséknek erkölcsi nevelő hatására építünk, a mesehallgatáshoz csend kell, ezért arra törekszünk, hogy megszokják azt, hogy a mesehallgatáskor csendben kell maradni.

Alkalmanként, de főképpen bibliai, vallásos tartalmú történet elmondásakor gyertyát gyújtunk, amely segíti az elmélyült és koncentrált figyelmet. Év elején egyszerű állatmeséket mesélünk, majd később rátérünk népmesékre, tanulságos mesékre, történetekre / "Ezüsthegedű" c. könyvből / tündérmesékre. Mivel nálunk minden csoportban német nyelvi nevelés is van, ezért alkalmanként a gyermekcsoport életkorának, német nyelvi fejlettségének megfelelően kisebb német meséket is mesélünk és eljátszunk. A mesékkal a gyermek érzelmi világát szeretnénk befolyásolni, de esztétikai érzéküket, beleélő - beleképzelő képességüket, a szépérzék iránti igényüket, is fejlesztjük a mesék által. Olykor saját gyermekkorunkról, velünk megtörtént eseményekről, dolgokról, magunk alkotta történeteket mondunk, a gyerekeknek mindig és ezek mindig célba jutnak, szívesen hallgatják a gyerekek. A gyermekek kérésére megismételjük a mesét, mesemondás után pedig közösen énekelünk, táncolunk. Fontosnak tartjuk, hogy az elhangzott szöveg és a dalok között hangulat, érzelmi kapcsolat legyen, amely a tartalom, érzelmi hatás megerősítését szolgálja. Rendszeresen hallgatnak mesét a gyerekek, mert ilyenkor a nyugalom helyét készíti a mesének. A gyermekeknek lehetőséget adunk a meseválasztásra. A nagyobbakat évente színházba visszük 2-3 alkalommal, de az óvodában van alkalom arra, hogy német színházat, mesefeldolgozást lássanak.

Az óvodáskor végére

- A gyermekek szívesen hallgatnak mesét.
- Örülnek a versnek, mondókának.
- Törekednek az érthetőségre a német versnél, mesénél is
- Erősíti érzelmi életüket
- Segíti őket az erkölcsi normák megválasztásában
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni.
- Szívesen játsszák el a meséket, szívesen mesélnek.
- Kialakul mesehallgatási igényük.
- Tudják a könyvek a könyvek ismeretét közölni, ezért óvni kell őket.
- Megjegyeznek 5 - 7 magyar és 3-5 német mondókát.
- Ismernek 2-5 magyar és 1-5 német verset.

ALAPELVEINK

- az igényesen válogatott irodalmi anyag
- aktualitás a kiválasztásban
- a könyvek megszerettetése
- az élménynyújtás a mese és a vers által
- naponta halljanak mesét
- tiszta, pontos szövegkiejtésre, szép beszédre magyar és német nyelvre
- nyugodt légkör megteremtése a meséhez
- csak szép igényes könyvet adni a gyerekek kezébe

5. ÉNEK - ZENE

" Was zuerst in ein Faß hineinkommt, danach riecht es immer. "
/Pestalozzi/

A zenei nevelést már a gyermek születéstől el kell kezdeni. A szülői ház, a bölcsőde, és az óvoda feladata a gyermekek zenei nevelése. Célunk a közös éneklés, a zenei

ízlésfejlesztés, esztétikai fogékonyság. A környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés a zenélés felkeltik a gyermek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. A gyermekeknek szükségük van játékokra és dalokra, olyannyira, mint az almának a napfényre, a halnak a vízre. Minden lehetőséget kihasználunk a SzÉP, a JÓ, az IGAZ megélésére, átélésére. A mindennapokba beépítve – körben állással- vidáman felszabadultan énekeljenek, szeressenek énekelni! A mindennapi közös éneklésünk élményt nyújtson a gyermekeinknek, ezáltal fedezzék fel a dalban, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet. A művészi értékű gyermekdalok, a néphagyomány alapozza meg a zenei műveltség továbbfejlesztését. A népdalok, a népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítsék, szolgálják. Az óvodai dalanyagunk legnagyobb részét a magyar gyermekdalok énekes játékok, vallási dalok és német nyelvű dalok, játékok alkotják, a gyermekek életkori sajátosságaik figyelembevételével. Úgy tanulják meg a gyerekek a gyermekdalokat, oly észrevétlenül mint anyanyelvüket.

Az éneklés játékhelyzetekben, mozgással egybekötve érzelmek, gondolatok kifejezésével történjék. Szokja meg a gyerek, hogy az énekes játékokban az éneklés és a mozgás szoros egységben él. A mondókák gyakran értelmetlen, hangokból álló ritmusai alakítsák ki és hozzák felszínre a beszédet, az örömet az éneklési kedvet. Szokják meg, hogy a hangszereket bármikor használják. A mondóka és a dal tanításakor a mozgásokat is sajátítsák el a gyerekek. A szöveg adja a mozgást, akkor azzal " kísérik" más esetekben pedig dobantunk, jobbra-balra dőlünk, koppantunk, amit szívesen utánoznak a gyerekek. Igyekezünk minél változatosabb módon megszervezni a dal- ill. mondókat tanulást, hogy az szívesen végzett tevékenység legyen. A dalok, mondókák, ritmusából fakadó harmonikus mozgás segítse elő mozgáskultúrájának fejlődését.

A játékkal, mozgással együtt járó mondókák adjanak módot arra, hogy gyermekek kapcsolatot teremtsenek egymással. A dal,- játék,- mondókaanyagunk az évszakokhoz és az ünnepeinkhez kapcsolódik, és ez az ünnepi előkészületekhez az ünnep hangulatába vezesse a gyerekeket.

Nálunk az egész év " ünnepi hangulatban" telik el. Az ünnepekhez az énekes,- játékos,- dalokon, körjátékokon kívül vallásos tartalmú és német nyelvű dalokat is tanuljanak a gyerekek. Gyerekeink német versekkel, dalokkal tegyék ünnepibbé a német szentmiséket.

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása alapozza meg, és segítse elő a zenei anyanyelv kialakulását, gátlásaik feloldását, közösségi érzésük és magatartásuk alakulását.

A simogató, tapsolható, höcöggető játékok bensőséges kapcsolatot teremtsenek a gyermek és a felnőtt között, erősítsék a kicsinyek biztonságérzetét, és érzelmi gazdagságukat. Játékaik legyenek elsősorban kétszemélyes / felnőtt-gyermek / jellegűek, egyszerű, utánozó mozgással kísért megszemélyesítő szerepjátékok. Törekszünk arra, hogy a gyerekek egyénileg is vállalkozzanak az éneklésre, és erre ösztönözzük őket. A kicsik szokják meg a mindennapos közös éneklést. Az ismert dalokkal a tiszta, szép, csoportos és egyéni éneklésre törekszünk. A gyermek ritmusérzékét zenei emlékezetét, játékos zenei alkotókedvét igyekezünk fejleszteni. Ismerjük fel és különböztessük meg a magasabb és mélyebb hangokat. Éneklésnél a változó kezdőmagasság átvételére neveljük őket. Gyakorolják a halk, hangos éneklést. Érzékeltessek az egyenletes lüktetést, mondókázást, éneklés közben játékos mozgással, tapssal, körben járással. A ritmus fejlessze a gyermekek figyelmét, koncentrációját, határozottságát. Gyakorolják a motívumok hangsúlyainak kiemelését / 2/4 és 4/4 / változatos módon. Ismerjük fel a dalokat, mondókákat a ritmusról. Tudjanak ritmusmotívumokat visszhangszerűen visszatapsolni. A kicsik ismerjenek fel különböző zörejeket, és a hangszerek hangszínét. A nagyobbak ismerjük fel a finomabb hangszínek különbségét a zörejeket, beszédben, zenei hangoknál.

Gyűjtsenek tapasztalatot és a környezet hangjaiból a hangirányt, hangtávolságot próbálják felismerni. Ismerjük fel a dalokat, dúdolásból és hangszerjátékból. Gyakorolják a dallambújtatást. Ismerjük meg a hangszerek rendeltetészerű használatát. Használják önállóan a ritmushangszereket, a / ritmusbot, cintányér, triangulum, dob és gyermekek maguk készítette ritmushangszereket/.

Végezzenek esztétikus szép mozgást, igényeljük a tánclépéseket. Ismerkedjenek meg a dalokhoz tartozó játékok változatos formáival, új térformákkal - körjátékokkal, sorgyarapítókkal, párválasztókkal. Szokják meg a zene érdeklődő, figyelmes hallgatását.

Legyenek a zenehallgatás anyagában magyar és idegen népi, énekes, hangszeres műzenei darabok egyaránt. Legyen élmény a gyerek számára és hangszeres játéka. A minél több hangszeres előadás érdekében alkalmanként vendégeket is hívunk:

- gitározni tudó szülőket
- Fredericot a gitárjával és a beszélő bohócával
- Blockflöte furulyazenekart

A zene hasson az érzelmekre és fokozza a gyermekeknek társaikhoz és az óvónőhöz fűződő személyes érzelmi kapcsolatát. A zenei élmény serkentse a gyermekeket és irodalmi alkotások iránti kíváncsiságra, és fejlődjön zenei emlékezetük, képzeletük formálódjon mozgásuk. A zene hatása olyan emberformáló erő, amely kihat az egész személyiségre, és a zene tegye fogékonyá a gyereket a szép befogadására, formálja az ízlését és emberi magatartását. Szorosan kapcsolódik a mese, vers, a külső világ megismerésére neveléshez, a vizuális neveléshez, és az anyanyelvi neveléssel is kapcsolatot mutat. Az énekléshez, zenéléshez nyugodt légkört teremtünk és tárgyi feltételeket biztosítunk, hogy gyermek bármikor, amikor kedve tartja zenélhessen. Szívesen énekeljenek a gyerekek. Fejlődjön zenei alkotókedvük, zenei aktivitásuk:

- találjanak ki dallamokat, versekhez, mondókákhoz, szöveghez.
- beszéljenek énekelve a kérdésre
- változó ritmusban próbáljanak kérdezni, felelni
- A jó hallású gyermekeknek igyekszünk lehetőséget biztosítani az egyéni éneklésre.
- Arra törekszünk, hogy a szülők is érezzék az éneklés fontosságát.
- ünnepi alkalmakkor meghívjuk őket, hogy velünk és gyermekükkel együtt énekelhessenek.
- kirándulásokat szervezzünk szülőkkel együtt, ahol bevonjuk őket az éneklésbe, játékokba. pl: Szent Márton napra lámpácskát készítünk - közben odaillo dalokat hallgatunk kazettáról, közösen énekelünk a szülőkkel.

A zenei nevelés szoros kapcsolatot mutat más nevelési területekkel, amelyeket igyekszünk kihasználni az óvodába. Fontosnak tartjuk, hogy az óvodáskor végén :

- szívesen énekeljenek a gyerekek
- legyen kedvelt dal, énekes játéka a csoportnak
- szívesen kezdeményezzenek éneklést, körjátékot, magyarul, németül
- a mozgásuk legyen összerendezett, finom
- tudjanak lassan - gyorsan- hangosan - halkán énekelni
- érezzék a dalok, mondókák ritmusát
- szívesen használják a hangszereket
- ismerjenek 5 - 10 éneket, 3-6 német dalt

6. RAJZ , KÉZIMUNKA, BARKÁCSOLÁS

A vizuális nevelés összetett, sokszínű tevékenységi forma. Magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, az építést, képkialakítást, a konstruálást, a kézimunkát, a műalkotásokkal való ismerkedést, és a környezetalakítást. A vizuális nevelés egyik kiemelt területe óvodánk életének. A vizuális nevelés feladatai, hogy a gyerekeket egyéni fejlettségi szintjének megfelelően képi- plasztikai kifejezőképesség birtokába juttassuk, kialakítsuk bennük az elemi képolvadási, komponáló, térbeli tájékozódó, és rendező képességet. A megfigyelés és ábrázolás által formálódják a gyerekek képzelete, gazdagodják élmény- és fantáziaviláguk, váljanak tartalmasabbá fogalmaik. Fejezzék ki képi formában magukat, érzéseiket, gondolataikat és fejlődnek alkotóképeségük.

Az építő, ábrázoló , tevékenység segítse a gyerekek téri, formai és színeképzeleteinek kialakítását, gazdagodását, segítse elő a természet színeire, formáira való rácsodálkozást. A művészi rajzok, festmények, szobrok, épületek, népi alkotások megfigyelése a szépség iránti vonzódást fejlessze.

Ismerjék fel a természet szépségének, változásainak, színeinek szépségét.

Jelentsen élményt a közeli kis erdő, a Petőfi-sziget, a Deák Ferenc-zsilip, a Kamarás-Duna, és ezek élővilága. A hosszabb- rövidebb sétákon kívül a szervezett kirándulások is gazdagítsák a gyerekek érzélemvilágát.

A gyermekek nyitottságára építve az óvoda segítse elő, hogy a gyermekek tudjanak rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre,

tiszteljék, becsüljék és szeressék környezetüket. Szerezzenek tapasztalatot a közvetlen és tágabb természeti - emberi - tárgyi környezet formáiról, mennyiségi, és téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakuljon ki a természethez, emberi alkotásokhoz, tudja azokat védeni, az értékeket megőrizni és tisztelni. A kisgyermek emlékezete, és képzelete alapján alakítja a saját formanyelvét. Használják ki az egész nap folyamán biztosított lehetőséget az ábrázolásra. A tevékenység jelentsen örömet a gyerekeknek. Óvodánk valamennyi csoportjában külön helye van azoknak az eszközöknek, amelyek e tevékenységhez szükségesek, minden korosztály számára elérhető magasságban rendelkezésre áll papír, különböző rajzkréták és ceruzák, tus-tinta, olló, színes újságok, ragasztó, textildarabok, gyurma, hogy kifejezőképességét segítse. Tevékenységükhöz biztosított hely, eszköz, a nagycsoportosok jelenléte a csoportban, a húzóerő, mint a kisebb gyermekek számára.

A legfontosabb feladatuk, hogy felkeltsük a gyerekekben az ábrázolás anyagaival, eszközeivel való tevékenység vágyát: biztosítunk élményeket.

A gyermekek szokják meg, a tevékenység helyét, azt hogy hol találhatnak eszközöket, anyagokat a munkához.

Alakuljon ki bennük a szokás, hogy terítőt tesznek az asztalra, munka után pedig segítsenek az elrendezésben. Kérjék- és fogadják el az idősebb gyermekek segítségét.

Próbáljanak mesélni " az alkotásaikról."

Az óvónő elsősorban ne a technikai készséget értékelje, hanem magát az ábrázolás tényét, szándékát. A dicséret buzdítsa a gyermekeket a további munkára.

Gyakorolják a megismert technikákat, fejlesszék azokat, illetve ismerkedjenek meg újabbakkal. A kicsik kapcsolódjanak be a tevékenységbe, érdeklődjenek a nagyobbak munkája iránt. Törekedjenek az eszközök megfelelő használatára, a baleset megelőzésére / pl: olló / a környezetük tisztaságára, öltözékük megővésére. / Ruhájuk felett munka közben köpenyt viselnek, amely nem más, mint egy férfi ing. Hátaul begombolva.- méreteinél fogva- a gyermekek ruházatát védi. /

Az építgetéshez, térbeli rakosgatáshoz, rendezgetéshez szükséges valamennyi eszköz elérhető helyen és a gyerekek rendelkezésére álljon.

Vágjanak, ragasszanak, hajtogassanak az életkori sajátosságaik szerint. / egyéni fejlettségüknek megfelelően /

Vegyenek részt a csoportszoba díszítésében és az ajándékkészítésben / kézimunka, barkácsolás, agyagmunka /

Figyeljék és értékeljék saját és egymás munkáját. A 6-7 évesek legyenek képesek mesék, versek, Bibliai történetek, velük megtörtént dolgok ábrázolására, rajzolására. Az óvónők közös sétákon átélt események, élmények alapján az irányított szemlélődés, a rácsodálkozás, a felfedezés lehetőségeivel készítsék a gyerekeket a jelenségek formai, színbeli tulajdonságainak megfigyelésére. Az elkészített tárgyakat, játékokban használják fel. / pl: báb, hajó, repülő. /

Legyenek képesek különböző dolgokat kitartóan elkészíteni. / ház, hajó, sátor, homokvár / Szívesen vegyenek részt a kollektív munkában/ hullámpapír festésében, tablók készítésében, közös kép kialakításában /

Legyen lehetősége a gyerekeknek rajzaikat, munkáikat kifüggeszteni, a csoportban elhelyezni. Óvodánk helyiségeinek falait a gyermekek által készített rajzok, festmények díszítik, amelyet nemcsak a csoportbeli gyerekek, hanem minden szülő és óvodánkba látogató vendég is meglekinthet.

Az óvodai tevékenységeinkbe bevonjuk a szülőket is, velük együtt készítünk bábokat vagy egyéb eszközöket. Célunk, hogy a szülők betekintve munkánkba, otthon is lehetőséget teremtsenek gyermekeiknek az ilyen jellegű tevékenységekre.

A tanköteles gyermekek nemcsak a délelőtti folyamán, de délutánonként is vegyenek részt ábrázoló tevékenységekben.

Fokozatosan egyre bonyolultabb és egyre több figyelmet, fegyelmet és türelmet igénylő feladatot igyekezzenek megoldani. Ismerkedjenek az írás-elemekkel, tájékozódjanak a vonalak között.

Az óvoda tárgyi környezete, díszítése, szemléltető eszközei képezik a vizuális nevelés hatásrendszerét. A vizuális nevelés szorosan kapcsolódik más nevelési területekhez. /Pl: játék, konstruálás, környezetalakítás, színek, formák megismerése, matematika: téri viszonyok, síkformák/. Történetek a Bibliából, a szentmiséken való részvétel. Jelentkezzen ábrázoló tevékenységükbe.

Fontos számunkra, hogy az óvodás kor végén

- szívesen rajzoljanak, fessenek
- a gyermekmunkáinkkal pályázatokon részt vegyünk
- önállóan képes tárgyakat létrehozni
- fantáziájuk szabadon szálljon
- biztosan használják a különféle technikákat
- beszélgetni tudnak a készült alkotásról
- az óvodát kizárólag gyermekmunkákkal díszítjük
- legjobb minőségi papírok, ragasztók, ollók álljanak a gyermekek rendelkezésére
- kitartóan dolgozzanak, a feladatot befejezzék
- az eszközöket könnyedén használják
- sokat agyagozzanak
- a festés, rajzolás napi tevékenységük legyen
- gyermekmunkákból kiállítást rendezünk az érdeklődőknek

Alapelveink, hogy

- gyerekmunkáinkkal részt vegyünk a pályázatokon
- dicséretet kapjon a gyerek a tevékenységéért
- igényes eszközöket adunk a kezükbe
- sokféle technikával megismertetjük őket

7. MOZGÁS, TESTI NEVELÉS

A torna, a mozgásos játékok nagymértékben hozzájárulnak a gyermekek testi és szellemi fejlődéséhez. A mozgás során alakul és fejlődik a gyermek gondolkodása, képzelete, erősödik akarata, tudatosodik önmagukhoz, és társaikhoz való viszonyuk, fejlődik személyiségük. A tornának, a mozgásos játéknak biológiai és pedagógiai értékük van. Erősítik a gyermekek vérkeringési és légző rendszerét. A kellemes hangulatban vezetett foglalkozások növelik a fejlődési ingereket, különösen ha szabadban folynak. Növekszik a gyermekek ellenálló képessége, az időjárási változásokkal szembeni edzettsége. Növekszik a gyermek figyelme, emlékezőképessége, gondolkodása, ötletessége, leleményessége. Fontos személyiség tulajdonságok alakulnak és erősödnek meg, mint a bátorság, fegyelmezettség, a kitartás.

A tornát, a testnevelés foglalkozást, a mozgásos játékokat a csoportszobákban, az udvaron illetve délutánonként a tornateremben végezzük.

Délelőtti foglalkozásokon differenciált foglalkoztatás folyik, mivel a csoportokban 3-7 éves korú gyermekek vannak.

A testnevelés foglalkozásokat minden gyermek tornaruhában végzi, vagyis olyan öltözékben, ami biztosítja a kényelmes mozgását. Ezekben a foglalkozásokon megismerkednek különféle kartartásokkal, testhelyzetekkel, kéziszerekkel. Itt tanulnak meg gimnasztikai alapokat, a vezényszavakat, a gyakorlatok megnevezését, és megértését. Fontos, hogy helyes testtartással járjanak, tudjanak különféle járásokat. / állatok járása / Ütemérzéküket fejlesztő járás, mondókára, tapsra történik. Gimnasztikai gyakorlatokkal fejlesztjük ilyenkor izmaikat, figyelve arra, hogy az izmokat a főgyakorlatnak megfelelően mozgassuk meg, ügyelve az életkori sajátosságokra. A testnevelés foglalkozásokat a játékoság hatja át. A gyermekeink örömmel tornáznak.

Szabadidőben végzett mozgások közé tartozik :

- a zenére mozgás
- a séta, kirándulás
- udvari, játszótéri játékok
- téli séták, szánkózás
- óvoda folyosóján mozgás / ugrálás /

A séták alkalmával erősödik állóképességük, türelmük, kitartásuk. Fontos, hogy megfelelő cipőben legyenek a gyerekek, ne öltözzenek fel túlzottan, csak az időjárásnak megfelelően. Minden csoport egy héten legalább egyszer elmegy sétálni. Közös séta a gyermekmiskre vonulás is. Ilyenkor az egész óvoda együtt megy a Belvárosi templomba. Persze itt is vannak kivételek, mint pl: a 3 évesek, őket lehetőség szerint autóval egy-egy vállalkozó szülő viszi el. Sokszor kirándulunk a gyerekekkel. Közel van vízpart / Sugovica,

Ferenc-csatorna / és ezeknek az átéri erdői, ahová gyakran elmegyünk. Itt a jó levegőn, erősödik a gyerekek légző rendszere, vérkeringésük felfrissül, a mozgásuk javul, szépül, testük erősödik. A töltések oldala ragyogó alkalmat nyújt pl: gurulásra, a dombra mászással erősödik a lábizmaik, a kitartásuk, az akaratauk.

Kirándulások alkalmával tervezünk játékokat, mint pl: sorversenyek, dombra felmászás, gurulás, fogócskázás, labdázások. Természetes szép mozgásuk kialakul, fejlődik.

Udvari játék: Udvarunk jól felszerelt. Sok olyan eszköz áll a rendelkezésünkre, ami fejleszti a gyerekek mozgását, ügyességét, erejét. Ilyen: a létra, a hinták, a mászóakák, a favár. A faváron különösen ügyesednek a gyermekek, a függőhíd: az egyensúly érzéküket fejleszti. Lehet kötélhálón felmászni, rúdon vagy kötélen leereszkedni. Még gyengébbeknek, kisebbeknek pedig van lépcső, amin le-fel közlekedhetnek. A hintázás jól fejleszti az egyensúlyérzéküket. A szabadban tartott foglalkozásokon jó feladat a favár megmásítása. Az udvaron kis futballpálya is van, két kapuval. Itt a labdázni vágyók kedvük szerint labdázhatnak. Kiváló alkalom nyílik a nagyobb vágy, a küzdeni akarás kielégítésére. Ezen kívül a közös játék, a csapatok közös játéka / 3-4 gyermek / az egymással törődés, ami által fejlődik a közösségi érzés, a vágy a közös játékokra. A játékoság, a játékszabályok betartása, itt igen fontos feladat. Szabadidőben szervezzünk versenyfutást végig az udvaron, így a versenyszellem kialakul bennük. Akik nem futnak, a biztatással élük át a versenyt.

Télen, testnevelés foglalkozások keretén belül szánkózni, hógolyózni megyünk a gyermekekkel. Ezeken a napokon kérjük a szülőket, hogy megfelelő öltözékben küldjék gyermekeiket, és hozzanak szánkót. A közeli töltés oldaláról szoktunk szánkózni, ami fejleszti mozgásukat és kitartásukat. Átérik az együtt játszás örömét, és vidámsággal, derűs légkörben telik el. Megtanulhatják, hogy ügyelnünk kell egymásra. Hógolyózáskor gyakoroljuk a dobások különféle változatait, mint pl: alsó, felsődobást is. Itt is vannak szabályok, amiket be kell tartani, meg kell tanulniuk.

Az óvoda folyosóján is lehetőség van a mozgásra. Ugrálhatnak a nagy labdákkal, autózhatnak. A 6-7 éveseknek módjukban áll délutánonként a képességfejlesztő foglalkozások keretében a tornateremben is mozogni, tornászni. Itt gyakorolják a különféle gimnasztikai mozdulatokat, megismerik a kéziszerkeket / labdát, babzsákot, karikát, szalagot / és ezek használatát. Mozdulataik egyre biztosabbá válnak, értik a vezényszavakat, a különféle szakkifejezéseket / pl: guggoló támasz, felsődobás, kézfenntartás stb. /. Utasításra körbe állnak, sorakoznak, menetirányba fordulnak, megtanulják az irányokat / jobbra, balra /. A képességfejlesztő foglalkozásokon sokat labdáznak a gyerekek, feldobják, elkapják, egymással játszanak, szabályjátékot is szívesen játsszák.

- " Adj király katonát "

- „Gyertek haza lúdaim "

Sorversenyek, futóversenyeket, váltóversenyek alkalmával kialakul bennük az egészséges küzdeni akarás, a versenyszellem. Átérik az együttjátás örömeit. Igyekeznek minél ügyesebbek, gyorsabbak lenni. Szeretnék ezekkel a versenyekkel, versenyjátékokkal a mozgásigényüket kielégíteni.

A foglalkozásokkal megszerettetni a mozgást, a tornát, és az ezzel kapcsolatos játékokat. Óvodánkban minden időt kihasználunk arra, hogy gyermekeinkből szellemileg és testileg is jól fejlett felnőttek legyenek, akik szeretik a jó levegőn, szabadban végzett mozgást. Melléklet 1. A mozgás szoros kapcsolatban van a zenével, tánccal. Jó testtartásra, szép, harmonikus mozgásra nevelés. Kitartásra nevel. Összeszedettségre és pontos feladatvégzésre nevel. Erősíti a szabálytudatot. Formálja a gyerek testét és lelkét. Egészséges életmódra nevel.

8. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENYSÉGÉNEK MEGISMERÉSE

A gyerek benne él a természetben illetve társadalomban, így csak figyelmét kell felhívni, hogy a dolgok őt körülveszik, ő alakíthatja azt, de a környezet is hatással van rá. A német foglalkozásokon a környezeti és társadalmi témák feldolgozásánál a gyerekeknek meglévő tapasztalataiból kiindulva aktív és passzív szókincsüket bővítjük. A teremtés történetén keresztül elvetjük a keresztény szellemiség, világnézet magvait. Német foglalkozásokon különböző mozgásokat utánozva, pantomimmal és a témához tartozó dalokkal gazdagíthatjuk a gyerekek szókincsét. A Föld mint a világmindenség részeinek megismertetése mellett beszélgetünk a bolygókról, világegyetemről, naprendszerünkről. A gyerekeink rendkívül érdeklődnek ez iránt, hisz rengeteg ismeretterjesztő gyermekkönyvben

találkoznak ezzel a témával. Foglalkozunk a Földdel, mint Isten csodálatos teremtményével és az alapvető négy elemmel: földdel, vízzel, levegővel, tűzzel. Ezen négy elemet boncolgatva fizikai, kémiai kísérleteken keresztül az elemek fontosságát, sokszínűségét kiemelve a gyerekek saját érzéki tapasztalatokat szerezhetnek.

A gyerekek ismerjék szüleik foglalkozását, milyen munkahelyi teendők vannak. Beszélgetünk a család szükségleteiről / táplálék, lakás, ruházat / és ezek kielégítéséről.

Német foglalkozásokon a családdal kapcsolatos játékokon, dalokon, verseken keresztül megtanuljuk a családtagok neveit, szüleik foglalkozását.

Eljátsszuk a családi szokásokat az étkezést, öltözködést, és megtanuljuk az ehhez kapcsolódó szavakat. A gyerekek megismerik dolgozóink munkáját / óvónő, dajka, takarító, konyhás /és ezenkívül ismernek más, környezetükben gyakran előforduló foglalkozásokat /eladó, fodrász, postás, sofőr, orvos stb./. A foglalkozásokhoz szerephelyzetet teremtve rögtönözzenek játékokat.

A gyerekek ismerjék és nevezzék meg az emberi test részeit: fejet, nyakat, törzset, karokat, kezeket, lábat, lábfejet illetve azok funkcióját.

Figyeljék meg, hogy az ember hogyan használja a munkaeszközöket, szerszámokat, hogyan irányítja a gépeket.

Ismerjék fel a gyermekek a mozgás és testkultúra fontosságát. Ismerjék a különböző sportágakat.

Az emberi testrészek német neveit rajzzal, mozgásos játékkal, dallal igyekszünk elsajátítani. A gyerekek egymást kérdezve megnevezik testrészeiket. Ismerjék fel az érzékszervek funkcióját, védelmét, ápolását. Gyűjtsenek gyakorlati tapasztalatokat az érzékszervekkel való érzékelés legkülönbözőbb formáira.

Különös gondot fordítunk arra, hogy a körülöttünk lévő dolgokat több oldalról érzékeljük, és ezeket szóban is ki tudjuk fejezni. Az un. " kendős módszert " alkalmazva nemcsak saját belső " középpontunkat " találjuk meg, hanem önmagunkon keresztül a külső világ hatásai is rendkívül kifinomultan hatnak érzékszerveinkre. A csend és a koncentráció közben a legapróbb hangokra is felfigyelünk, megérinthetjük egymást teljes bensőnkkel, a párologtató segítségével kellemes illatokat érezhetünk, és a egyszerre ható érzékszervi befogadás különös hangulatot áraszt, finomítja az érzékszervek funkcióját és megláttatja ezek fontosságát.

Különböző szimbolikus jellegű tárgyakkal is keltünk érzéki benyomásokat a gyerekekben. / pl: kő- kemény, hideg, semleges illatú, rossz / vagy gyapjú, puha, meleg, kellemes /pl: sárga: az meleg, kellemes, világos/.

Beszélgetünk a környezetünkben élő állatok érzékszerveinek szerepéről. Mely állatoknak milyen érzékszervük finomult ki jobban mint az emberé és mi tette ezt szükségessé. / életmód, életkörülmények /

Német foglalkozásokon megtanuljuk az érzékszervek neveit, és ezek funkcióját. Megismerik az orvos, védőnő munkáját, hogyan kell óvni, védeni egészségünket. Ismerjenek néhány betegséget és azt is, hogy hogyan előzhető meg a betegség.

Halljanak Jézus gyógyító erejéről, pl: vak ember meggyógyítása, leprás ember meggyógyítása, a halott feltámasztása.

A gyermekek ismerkedjenek szűkebb és tágabb környezetükkel.

Német nyelven, a téri viszonyokat, formai tulajdonságokat játékos módon, cselekedtetéssel, mozgással kísérve tanuljuk meg.

A környezetünkben lévő tárgyak alakí, mennyiségi, nagyságbeli tulajdonságaira irányítjuk a gyermekek figyelmét. A környezetünkben lévő tárgyak közül ismerjék fel azokat, amelyek kocka, gömb, téglatest alakúak, keressenek tárgyakat, négyzet, kör, téglalap alakú síkidomokat.

Ismerkedjenek meg az óvoda épületével. A csoportokkal, mellékhelyiségekkel. Átjárhatnak egymás csoportjába, játszhatnak bárhol az óvoda épületében. Séták alkalmával tájékozódjanak az óvoda környékén. Ismerjék meg a közeli utcákat, azok neveit, játszótereket, közintézményeket /iskola, templom, post /. Séta közben figyeljék meg a természet változásait, beszélgessünk aktuális dolgokról / pl. házépítés, daruval szerelik a villanyt, érdekes növényt látunk, valaki szemetel vagy szabálytalanul közlekedik.

Vegyék észre az óvoda környékén és a városban lévő esztétikus ápolat épületeket, parkokat, tereket, és azt is ha valami ápolásra szorul.

Értsék és helyesen használják a térbeli tájékozódás kifejezését saját személyük és környezetük relációjában.

A nagycsoportosok látogassanak el az intézményünk iskolájába, figyeljenek meg egy tanórát, a gyerekek és a tanító munkáját.

Élményeiket fejezzék ki szóban, vagy rajzzal. A gyerekek ismerjék meg a Belvárosi templomot, annak épületét és a hozzátartozó tárgyakat a Szentmise kellékeit. A Belvárosi templom színhelyeül szolgál az intézmény évnitőjének és évszárójának, minden hónap első hétfőjén a gyermek szentmiséknél valamint minden hónap utolsó vasárnapján a német nyelvű szentmiséknél. Egyszer ellátogatunk más felekezetek templomába is /református, evangélikus/.

A gyerekek figyeljék meg a környezetükben előforduló jelzőtáblákat, forgalomirányító eszközöket, és a forgalomban részt vevő járműveket. Ismerkedjenek meg a megkülönböztető jelzést használó járművekkel.

A tűzoltó laktanyába minden évben ellátogatunk arra, hogy a gyerekeink közlekedésről is megismerhessék a tűzoltóautókat illetve kezelőik által megfigyelhetik használatát is.

Hasonlítsanak össze földön, vízben, levegőben közlekedő járműveket és azt, hogy melyek alkalmasak személy és melyek teherszállításra.

A gyermekek figyeljék meg a napszakokat. Szimulációs játékban elevenítsék fel az egyes napszakokban ismétlődő tevékenységeket.

Német foglalkozások keretében megtanuljuk a napszakok neveit és az ehhez kapcsolódó köszönési módokat, valamint az évszakok neveit.

A gyermekek érezzék, hogy a fény nagy kincs, ami megosztható, és segít a tájékozódásban /Lumina/. Az égő gyertya meleget és szeretetet sugároz. A sok kis fény mind felerősíti egymást. Ezt tapasztalhatjuk a Márton napi lámpás felvonuláson is. Az igazi világosság a "Világ világossága" karácsonykor, Jézus születésével válik teljessé. A november 11-i Szent Márton nap mintegy levezeti, megelőzi az advent időszakot. Karácsonykor német és magyar dalokkal, történetekkel kedveskedünk egymásnak, valamint ellátogatunk a szociális otthon időseihez, a Belvárosi templom nyugdíjasaihoz.

Figyeljék meg az évszakokat, az őszi, téli, tavaszi, nyári időjárás változásait. Borús, szeles, ködös, esős, őszi időt. Játékokon keresztül megismerkedhetnek az eső intenzitásával kapcsolatos szinonimákkal / csepeg, zuhog, stb. / német nyelven is. Emlékezzenek vissza nyári jelenségekre, és hasonlítsák össze azokat az ősziével.

Gyűjtsenek magvakat, terméseket, zöldségeket, gyümölcsöket, leveleket környezetükből otthonról vagy kirándulások alkalmával. Nevezzük meg, és számláljuk németül is az őszi terményeket.

Az őszi terményeken keresztül matematikai tapasztalatokat szerezhetnek, összemérhetnek különböző mennyiségeket, mérhetünk súlyt, nagyságot. A gyerekek képesek legyenek különböző méretek összehasonlítására, létrehozására, ezek nagyságbeli felsorakoztatására, a fokozatosságot határozatlan és határozott számokkal, melléknév fokozással kifejezni.

Halljanak az állatok télre való felkészüléséről. Hogyan gyülekeznek a madarak, melyek a költöző madarak, hová mennek télre, mikor térnek vissza. Gondoskodjunk a madarak téli ellátásáról. Figyeljék meg az őszi sokszínű gazdagságát, színeit, hangulatát, séták alkalmával meséken, meditációs gyakorlatokon keresztül.

Hasonlítsák össze az őszi és téli lényes különbségeit / időjárás, öltözködés, természet /

Nevezzék meg a deret, zúzmarát, ködöt, jégvirágot, jégcsapot. A szállingózó, hulló, szakadó havat az olvadó latyakot.

A víz életfontosságú szerepéről szimbólumokkal és meditációval.

Megbeszéljük, hogy mely állat miből és hogyan iszik, hisz nemcsak az ember, az állat fenntartásához is nélkülözhetetlen a víz.

A téli örömeiről, valamint a téli időjárásról németül szavakból mondatokat alkothatnak, kifejezéseket tanulhatnak.

Kísérjék figyelemmel a tavaszi jelenségeket, kékebb eget, esőt, fák-bokrok rügyezését, virágzását, a virágok nyílását, az egyre zöldülő természetet.

Ismerjék a tavaszi virágok neveit, németül és magyarul is. Hasonlítsák össze a tavasz színeit a téli természettel. Foglalkozunk a mag, a fű és a napraforgó szimbólumokkal.

A mag / mint szimbólum / az élet forrása, az élet lehetősége az egyik és legfontosabb nevelési alapgondolat lényegére utal. A tavasz témával kapcsolatban foglalkozunk a levegő fontosságával, élettani funkciójával. Megfigyeljük lehetőségeit, párás és száraz időben, hidegben, melegben. Beszélgetünk a levegőt károsító tényezőkről /gázok, ózon, gyárak füstje

stb./ Noé bárkájának történetén keresztül ismerkedjünk az állatokkal. A gyerekek ismerjenek meg néhány házi és ház körül élő állatot, azok hasznát. Csoportosítsuk az állatokat a szerint, hogy hol élnek, mik és hogyan gondoskodnak róluk. Egyesek hasznosak, mások károsak az ember számára. Hasonlítsák össze az általuk ismert állatok környezetét, életmódját. Fedezzék fel a madarak, emlősök közti jellegzetes különbségeket. Bővítsék az állatokról szerzett ismereteiket: erdők-mezők madarai, hazai erdők és vizek állatai, vadon és sarkvidéken, valamint állatkertben élő állatok. Utánozzák az állatok hangját, mozgását, és nevezzék is meg a különböző mozgásfajtákat. Szerepjátékaikban elevenítsék meg a már ismert állatok viselkedését, mozgását. Az állatokkal való foglalkozás érdekes a gyerekek számára, ezért a német foglalkozásokon is szívesen megtanulják a már ismert állatok neveit, utánozzák mozgásukat, miközben rengeteg igét sajátíthatnak el. A nagycsoportos gyermekek év végére képesek legyenek két mennyiséget, vagy méretet egymással egyenlővé tenni, hogy az adott mennyiségnél, méretnél többet, nagyobbat, kisebbet létrehozni.

Tudjanak tárgyakat osztályozni, tulajdonságaik alapján, valamint megszámlálni tizes számkörben. Ismerjék és alkalmazzák a tizes számkörben a tőszámok mellett a sorszámokat is.

Ismerjék fel a környezetükben a tárgyak színeit, a különböző színárnyalatokat. Tudják a hét fő színt németül is megnevezni, képesek legyenek a színeket tárgyakkal összekapcsolni, legyen megbízható emlékezetük.

Fontos alapelvünk

- amikor csak lehet a szabadban tartózkodni
- növényeket, állatokat, bogarakat jól megfigyelni
- környezetünket megszerettetni
- környezetünk védelmére nevelni
- az emberi és környezete kapcsolatát bemutatni
- az integráció- az irodalommal, matematikával és zenével
- céltudatos séták szervezése
- gesztenyét hoznak
- ágakat gyűjtünk
- bogarakat figyeljük meg
- felhőket nézzük stb.
- hazaszeretetre nevelés

9. ÓVODÁNK ÜNNEPEI, HAGYOMÁNYAI

TERMÉNYHÁLAADÓ

A szoktatást követően az első ünnepünk októberben a Terményhálaadó. Az ünnepet a fák, bokrok megfigyelésére, gesztenyeágak gyűjtése előzi meg. Dalokat, verseket hallanak a terményről, gyümölcsökről. Az összegyűjtött gyümölcsöt, zöldfélét elvisszük a templomba, és megköszönjük az Úr ajándékait. Az követően az óvodánkban almabált rendezünk, ahol különféle tevékenységet ajánlunk fel a gyermekeknek és a szülőknek. Lehet gyümölcssalátát salátát, kompótot készíteni, tököst sütni, de készítünk terményekből bábokat is, amelyekből kiállítás rendezünk az óvodánkban. Zene, jókedv, derű jellemzi ezt a napot. A szülők maguk is meglepődnek azon, hogy mi minden elkészítésére képesek gyerekeink.

SZENT MÁRTON NOV. 11.

Október utolsó hetén már elkezdődik a készülődés a szülők körében is.

Óvodában a mottó ebben a tervidőszakban:

" SÖTÉTBEN NEM TUDOK ÉLNI "

Szent Márton legendájának bevezetését dalokkal, versekkel illetve sötét és világos fény-sötét tapasztalataiból indítjuk. A legendán keresztül megismerik a megosztani, adni, észrevenni kinek, mire van szüksége, és a közösségi összetartozást is erősíti. Szent Márton megszemélyesítő férfi lovon érkezik, kezében égő kis lampion, és mi követjük őt.

ADVENT

Mottó: " TÁRJÁTOK KI A KAPUKAT, NYISSÁTOK SZÉLESRE AZ AJTÓKAT. "

Advent a várakozás ideje. Igyekszünk gyerekeinkkel érzékeltetni, hogy napról-napra közelebb kerülünk Jézus születése napjához. Tudatosítjuk azt, hogy ezt a születésnapot

mindenki ismeri, az egész világon. Az utcán járó minden ember tudja és ezt összehasonlítani az "én" születésnapommal. Az adventi kalendárium is mutatja azt, hogy meddig kell várnom. A napi programokat is úgy állítjuk össze, hogy az ünnep közeledtével egyre több, egyre mélyebb "gyermek" közelebb legyen.

Programjaink az adventben : dec. 4. Barbara /rügyeztetés /

dec. 6. Mikulás nap

Miklós püspök legendájával ismertetjük meg a gyerekeket, a segíteni akarást, ajándékozást emeljük ki. Naponta összegyűjtjük gyerekeinket az adventi koszorú köré, de magát a karácsonyt otthon éljük át, a gyermekek szüleikkel együtt. A mi feladatunk az ünnep előkészítése, olyan alapok megépítése, amelyre a szülők építhetnek Szent Karácsony estéjén.

FARSANG

Farsangnak a télen összegyűlt feszültségünk levezetésére, mozgáshiány pótlására, és az előkészületre szolgál, a nyugodtabb, csendesebb nagybőjti időre. Munkadélutánok előzik meg a bálát, ahol a szülők óvónókkal együtt játékokat készítenek, amit a farsangi bálon árusítanak.

Ez a farsangi hagyományos játékvásár fedezi a különféle kiadásainkat, az év folyamán: / Mikulás, Advent, Húsvét, Anyák-Apák napja, Színház, Ajándékkosár-Évzáró, gyermekhét /. A bálát szombaton rendezzük 9-12 óráig a gyerekeknek, este 19 órától a szülőknek. Fontosnak tartjuk az óvoda díszítését, a jó szervezett előkészületet / az óvónők és dajkák jelmezbe öltöznek. /.

HÚSVÉT

Hamvazószerdától húsvét vasárnapig tart. A húsvéti időszak a születés az új élet kezdetének szimbóluma. A húsvéti , tavaszi időszakban a természet változásának megfigyelése a fontos feladatunk. A mag,- földágyba helyezése, a föld hatalmas, befogadó természetének megtapasztalása.

A föld befogad, gyökeret, magot, köveket hordoz magának. A gyerek megtapasztalja, hogy lehet puha és kemény, laza, fagyott, meleg és hideg Halljanak a gyerekek arról, hogy a mag az új életet hordozza, megfelelő feltételek mellett, új élethez, de ezért neki el kell halnia. Ez az a pont, ahol a gyerek tapasztalhatja a lényegi változást, ami keresztény vallásnak lényege. Tavasz, a meleg a nap a zöld fű és séta, segít bennünket a megtapasztalásban. Témái: Nagyhéten a felnőttek keresztútjával zárul az ünnepkör. Fészekkeresés a húsvéti szünet utáni időre esik, hogy végig a húsvét lényegénél maradjunk, de a "nyuszi" hagyományt, szimbólumot megtartjuk.

ANYÁK - APÁK NAPJA

Óvodánkban ezt a csodálatos napot a szülők apák-napját napjává változtattuk. Miért? Azért, mert számunkra nagyon fontos a család együttléte, az anya és apa egységének kiemelése. Az ünnepet a dalokkal, versekkel, családi témáival, beszélgetésekkel, ajándék készítéssel, sütéssel készítjük elő. Az anyák-apák napján nem műsort, hanem érzéseket adnak át a gyerekek.

Az ünnep lényege:

- Simogatás, kézfogás, amikor az anya-apa-gyerek együtt vannak, beszélgetnek örülnek egymásnak. A gyermekek sütnek, szépen megterítenek , gyertyát gyújtanak és megvendégeli szüleiket. Ez a köszöntési forma jobban hasonlít ahhoz, ami egy szülő-gyermek kapcsolatot jellemez. Úgy gondoljuk, hogy Katika anyukáját Katika,

Józsikáét pedig ő maga köszöntse .

AJÁNDÉKKOSÁR

Júniusban szombaton meghívjuk a szülőket, testvéreket és az év folyamán összegyűjtött, megtanult anyagból válogatva és átadjuk a szülőknek. Az összeállítás tükrözi a csoportokban folyó munkát és változatosságot. Ezen az ünnepen búcsúznak el a nagycsoportosoktól is.

- Az ünnepeket örömteli várakozás előzi meg.
- A készülődés, örömteli együttműködés legyen.
- Esztétikai érzéket fejlesszenek.
- Emlékezetét erősítsék.
- A gyerek a szülővel, óvónóval együtt ünnepeljen.

Az ünnepek minden nevelési területtel integrálódnak. Ajándékot készítenek a vendégeknek, énekelnek, verset mondanak, beszélgetnek egy meghatározott témáról, táncolnak zenére stb.

10. GONDOZÁS, EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS, KÖZÖSSÉGI NEVELÉS, EGYÉNI BÁNÁSMÓD

A gondozás egyik alapvető tevékenységünk. A növekedés és a fejlődés üteme gyerekenként változó, ezért azt mindig szem előtt tartjuk. Az egészség harmóniát jelent / szomatikus, pszichikus és szociális elégedettség/. A beszoktatás idejét, módját a szülővel megbeszéljük, egyeztetjük, tapintatos, türelmes magatartással, az otthoni szokásait igyekszünk megismerni. Új környezetben a gyerekek gyakrabban betegszenek meg, fáradékonyabbak, olykor étvágytalanok. A beilleszkedés fenti nehézségeit természetesnek tartjuk, s türelmes szeretettel vesszük körül őket. A gyermek egészséges személyiségfejlődésének egyik meghatározója az óvónő és a gyermek közötti jó kapcsolat. A dolgozóink számára természetes, hogy gondoskodással, figyelemmel veszik körül a gyerekeket, s keresztneveken szólítják őket, de keresztnéven szólítják a szüleiket is. Igyekszünk minél előbb megismerni a gyerekek otthonról hozott szokásait, segíteni, ha melege van, vagy fázik, észrevenni ha szomjas, vagy fáj valamije. Ösztönözzük, segítjük a gyermekeket abban, hogy a szükségletek körüli teendőket együttműködve, de egyre önállóbban elégítsék ki. Igyekszünk kihasználni minden alkalmat, hogy ölbe vegyünk, dédelgessük, simogassuk, szükség szerint cipőjét bekössük, lecsúszott nadrágját felhúzzuk, valamint a wc papír és zsebkendő használatára megtanítjuk. Együttal példát mutatunk a nagycsoportosoknak, illetve azoknak akik fejlettségi szintjük alapján segíteni tudnak a kisebbeknek. Az önkiszolgálás kezdetben komoly feladatot jelent a gyerekek számára. Célunk, hogy a gyermek saját cselekvőképességéhez képest eljusson az optimális szintre. Ehhez megteremtjük önállóságuk feltételeit, bátorítjuk, támogatjuk őket. Az eredményes gondozás érdekében együttműködünk a családdal, még a gyermek óvodába kerülése előtt meglátogatjuk a gyerekeket, környezetüket, igyekszünk megismerni a család szokásait, igényeit, életkörülményeit, a gyermek helyét a családban. Az óvodai környezet feltételei befolyásolják a gondozás hatékonyságát. A felszerelések megóvásában, a környezet ápolásában a gyerekekkel együtt tevékenyen veszünk részt. A gyermek szabad mozgását, edzését, változatos tevékenységét megfelelő tárgyakkal, eszközökkel szolgáljuk.

Igyekszünk biztosítani az örömteli játék, sokféle tevékenység feltételeit, szerepjáték kellékeit. A gyerekek jó közérzetének egyik feltétele az is, hogy együtt játszhasson más csoportba járó barátaival, ezt a csoportszobákban és az udvaron egyaránt megtehetik. Nagyon fontos a napi alapos takarítás, a tiszta udvar biztosítása, hisz óvodánk nyitott a szülők számára is, sokkal többen járnak - kelnek naponta, mint más óvodákban. Fokozott törődéssel, gondoskodással vesszük körül a neurotikus tünetekkel óvodánkba járó gyerekeket, szükség szerint szakemberhez / Nevelési Tanácsadó, Gyermek-ideggondozó / irányítjuk. Előfordul bevizelő gyermek, őt védjük a megszegyenüléstől, próbálunk segíteni a problémán. Ügyelünk a gyerekek helyes testtartására.

Igen gyakori a balkezes gyermekünk, ezt természetesnek vesszük, s a szülőket is tájékoztatjuk ennek fiziológiai okáról, a jobb kézre szoktatás káros következményeiről. A beszédhibák megelőzésére igyekszünk kifogástalan beszédmodellt nyújtani, viszont itt a gyermeket logopédushoz irányítjuk.

A FEJLESZTÉS TARTALMA

Óvodánkban az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, edzés, pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel, és az ezen alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével. A gyerekek óvodában eltöltött idejét tudatosan és élettani szükségleteik figyelembevételével tervezzük. A nap folyamán biztosítjuk a folyamatos folyadékpotlást. Étkezés közben nem akadályozzuk a gyerekek közötti beszélgetést, oldott, vidám hangulatban történik. Ősszel kérjük a váltócipőket, a csoportszoba higiéniájának megóvása, valamint a gyermek lábának egészségben tartása érdekében.

Mozgás

Sajnos délelőtt tornateremben nincs módunk tornászni, így minél többet, sok időt a szabadban töltünk a gyerekek sokirányú mozgásának kielégítése érdekében. Sokat

sétálunk, városunk minél több /jellegzetességet/ nevezetességet, szép parkjait, játszótereit megismertetni a gyerekekkel. Évente többször kirándulunk, gyerekhéten együtt az összes óvódás /szülőkkel kísérve/ de a csoport vezető óvónók külön – külön is szerveznek kirándulásokat a szülőkkel .

Edzés

Télen is sokat levegőzünk, szánkózunk csúszkálunk stb.

Testápolás

Szeretnénk elérni, hogy minden gyerek igényévé váljék az alapos kézmosás étkezés előtt, wc-zés után, a szükség szerint bármikor. Nyáron az udvari medencébe meleg vizet engedünk, így kedvükre pancsolhatnak, fürödhetnek a gyerekek. Az ebéd utáni fogmosás szokásukká vált. Segítünk a kisebbeknek az orrfújásban, a gyerekek akkor mennek ki wc-re, amikor szükségét érzik, csoportosan csak ebéd, illetve séta előtt küldjük őket. Feladatunk, hogy a rendetlenséget vegyék észre, megszüntetésében a gyerekek is aktívan vegyenek részt, igényeljék a rendet, tisztaságot önmagukkal, ruházatukkal, használati tárgyakkal kapcsolatban.

Öltözködés

Az öltözködés védekezés az időjárás változásai ellen, de egyúttal fejleszti a gyerek ízlését, önállóságát is. Ajánljuk a szülőkknek a réteges öltözködést.

Pihenés, alvás

Semmiképp sem követeljük meg, hogy aludjon a gyermek. Ha már kialudta magát, s szeretne felkelni, lehetővé tesszük, hogy felkeljen, s csendesen tevékenykedhet, mesekönyvet nézhet. Lefekvéskor magukhoz vehetik kedves játékokat, párnájukat stb. Az óvónó mesél, olykor énekel a pihenő gyerekeknek. Aki igényli, az óvónó simogatja, mellé ül. A nagycsoportosok egy része betöltötte a 6. évet, így délutáni alvásszükségletük csökkent. Nekik nem kell lefeküdniük, képességfejlesztést biztosítunk számukra. Csak az a nagycsoportos fekszik le, aki igényli még a délutáni alvást.

Közösségi nevelés

A közösségi nevelés az óvodai nevelési folyamat alapvető, átfogó kerete, gyakorlati módszere, eljárásrendszere, amely lehetővé teszi értékes tulajdonságok kialakítását. A közösségi nevelés segíti, serkenti a szocializációt, amelyet a családi szocializációra építve az óvoda folytat. Az óvódás gyerek mások sikerét vagy kudarcát, jutalmazását vagy büntetését – megfigyelve tanul, és utánzás, illetve modellkövetés útján sajátít el magatartásmódokat, tevékenységi formákat, meghatározott értékeket. Ezért kiemelkedő jelentőségű a közösségi nevelés céltudatossága, folyamatossága, intenzitása és szervezethege. Az óvodai nevelés folyamatában az egyén és a közösség nevelése szervesen összefonódik, a csoport az egyént, az egyén a csoportot gazdagítja. Örömet szerez a közös tevékenység, az együttes élmények. Szívesen teszik magukévá a közösségi szokásokat, szívesen segítenek egymásnak. Fokozatosan képessé válnak a közösségi érdekek érvényesítésére. Igyekszünk gazdagabb lehetőséget biztosítani az egyénnek a sokszínű tevékenységre, a társas együttműködésre, szerepvállalásra, élményszerzésre. Saját példamutatásunkkal megláttatjuk a másokra odafigyelés és az együttes tevékenység fontosságát. Gyerekeink nyitottak, és képesek az adott tevékenység elvégzéséhez szükséges fegyelmre. Igyekszünk fokozni a gyerekek aktivitását, önállóságát. Mivel csoportjaink osztatlanok, gazdagabb lehetőség van a szociális tanulásra. A szülők túlnyomó része él a lehetőséggel, hogy nyári, sőt több esetben tavaszi születésű gyermekét még egy évig óvodában tartsa, viszont a gyerek nem "kényszerül" korcsoportjának megismétlésére, eredményesebben tudjuk végezni a fejlettség szerinti beiskolázást megelőző differenciált fejlesztést.

A felebaráti szeretet felébresztése is helyet kap. Elutasítjuk az önzést, a pozitív érzelmek erősítését igyekszünk élményszerűvé tenni. Igyekszünk alázatra is nevelni a gyerekeket, hogy képesek legyenek akarataikat alávetni másokénak - saját egyéniségük megtartása mellett. Érezzék meg, hogy mindnyájan Isten gyermekei vagyunk, a közös ima fejlessze ki bennük a testvéri egybetartozást. Számunkra is értelmet kapjon az ima szövege, saját szavaikkal is fejezzék ki gondolataikat Isten felé. Így tapasztalják meg, hogy az imádság

Istennel való beszélgetés. Imáinkban köszönjük meg szüleik gondoskodó szeretetét és fejezzék ki a bajbajutott társaikkal való együttérzésüket is.

NAPIRENDÜNK

Napirendünk hozzájárul a gyerekek egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtéséhez. Ügyelünk arra, hogy szabad idejükben tevékenységeiket valóban szabadon választhassák meg, egész nap során érvényesítjük a folyamatosságot. Napirendünk figyelembe veszi a gyerek önállóságának, ügyességének fejlődését. Igyekszünk otthonos légkört biztosítani, a csoportjainkat barátságosan berendezni, amely serkenti, megalapozza az óvónő és gyerek érzelmi kötődését, ösztönzi társas kapcsolataik alakulását. A csoportszobák képe a gyerekek ötleteinek, igényeinek megfelelően formálódik. / galéria, kuckók, leválasztott sarkok / Megérettetjük, megértetjük a gyerekekkel mit és miért tartunk helyesnek, mit miért utasítunk el, mi áll távol tőlünk. Magatartásunk határozott, következetes ugyanakkor barátságos, szeretetteljes, őszinte. A gyerekek jól érzik magukat a csoportban, hisz tapasztalják, hogy számon tartjuk őket, " szükség van rájuk. " Reggel üdvözljük az érkező gyerekeket, együtt állapítjuk meg, hogy ki hiányzik. Huzamosabb ideig hiányzóknak rajzolunk, levelet írunk, ha lehetőség van rá, meglátogatjuk. Feladatunk, hogy a gyerek én-tudata megerősödjék. Szem előtt tartjuk, hogy egyetlen gyerek se tűnjön el észrevétlenül a csoportban. A baráti kapcsolatot támogatjuk, a szülők az óvodán kívüli találkozásokat biztosítják. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek elfogadják társaik esetleg a többiekétől eltérő külsejét, viselkedését, beszédét, szokatlan kívánságait.

Gyakran meghítt megbeszélések alakulnak ki óvónő és a gyerek, valamint a gyerekek és gyerekek között. Mi felnőttek is beszélünk magunkról, családukról, élményeinkről. A csendes, hallgatag gyerekek többször kezdeményezzünk beszélgetést. Az óvoda csoportjai között rendszeres, tartalmas és napi kapcsolat van. A beszoktatási időszak a vegyes csoportoknál sokkal rövidebbnek és könnyebbnek bizonyul az előzőekben leírtak alapján. A beszoktatás első hetében a csoportok mind két óvónője egész nap a csoportban tartózkodik a gyerekekkel. Lehetőséget adunk az egy időben, de egymástól függetlenül folyó tevékenységekre, a közös és egyéni foglalkozásokra, valamint a játék zavartalanságára. Tevékenységükben legyenek aktívak, mozgalmasa, jókedvűek, s ha érzelmeik motiválják, kitörő örömeiket ne fekezzék. A közös tervezéssel, és a távlattal összefüggő feladatok megoldásában sok ötlettel tartjuk ébren a gyerekek érdeklődését. Megérettetjük a gyerekekkel, hogy az ünnep nemcsak óvodai esemény, hisz részt vesznek rajta szülei, testvérei, sőt tágabb környezetük is. Így átélhetik azt is, mit jelent a nagyobb közösség tagjának lenni.

11. A KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

A gyerekek közötti egyéni különbségek, az eltérő fejlettségi szint, a feladat megoldásban megjelenő teljesítménykülönbség természetes jelenség. Az évek számának növekedésével nőnek az egyéni különbségek a gyerekek között. Az egyéni bánásmóddal biztosítjuk, hogy a gyerekek rájuk jellemző sajátos vonásoknak megfelelően váljanak a közösség aktív tagjaivá. Abban segítünk, hogy minden gyerek tűnjék ki valamiben, legyen olyan rá jellemző pozitív megnyilvánulás, tevékenységi terület, amihez jól ért, amiben ügyes. Az egyéni bánásmódot az óvodai élet valamennyi területén minden gyerekekre vonatkoztatva érvényesítjük, ennek alapvető feltétele, hogy ismerjük a gyerekek egyéni és életkori jellemzőit. Az érzékenyebb, kevésbé közlékeny gyerekekre fokozottabban figyelünk. Arra törekszünk, hogy a gyerekek átvegyék elfogadó, megértő, segítő magatartásunkat. A lassúbb értelmi fejlődésű gyerekekkel egyénileg foglalkozunk. Nemcsak az egyes területek fejlesztése a célunk, hanem érdeklődésük, ambíciójuk felébresztése is. A kiemelkedő képességű gyerekekre képességeit tovább fejlesztjük, tevékenységüket a közösségi élet örömtelivé, tartalmasabbá tételében hasznosítjuk. Leginkább értékeléssel, dicsérettel erősítjük a gyerekek önbizalmát. Tudjuk, hogy a hátrányok a gyerekek érzelmeit érintik, magatartásukban és teljesítményükben megnyilvánuló negatív jelenségek alapja legtöbb esetben a szeretet vagy gondoskodás hiánya, durva, elutasító bánásmód stb. Az ilyen gyerekekre kiemelt figyelmet igyekszünk fordítani. Feladatunk a hátrányok csökkentése, az esetleges veszélyeztetettség enyhítése. A kiegyensúlyozott óvodai légkör nyitottabbá teszi ezeket a gyerekeket. A szülő kéréseit, kérdéseit, közlését megértéssel, jóindulattal fogadjuk. Egyéni bánásmódra a gyerekek egy részének a csoportokon belül van szüksége. A félénk,

visszahúzódó gyerekek különösen érezzék meg biztonságot nyújtó szeretetünket. Túl mozgékony gyerekek mozgásigényének megfelelő feltételeket, igyekszünk nyújtani. Lehetőség szerint a gyerekek maguk oldják meg a felmerült konfliktusokat. Arra törekszünk, hogy a közösség érdekeit érvényesítő, a gyerek biztonságát és bizalmát megtartó megoldás következzen be. Megpróbálunk minden gyermeket érzelmileg elfogadni, fokozatosan bekapcsolni a közösség számára hasznos tevékenységbe.

III.FEJEZET

A HELYI PROGRAMOK FELTÉTELRENDSZERE

1. ÓVODÁNK SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

1/1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Óvónőink Kecskeméten, Sopronban illetve Baján szerezték meg képesítésüket. A dajkáink dajkaképesítővel rendelkeznek, de német nyelven nem beszélnek. Célunk: német nyelvet beszélő dajkák alkalmazása.

Az óvodai munkát 1 fő adminisztrátor segíti.

A személyi állomány tagjairól készült kimutatás az évenkénti munkaterv része.

1/2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Óvodánk tágas, világos, szép, jó állapotú. Az udvarunk tágas, sok fa, sövény, játék, virág díszíti. A legmodernebb eszközök segítik munkánkat.

- Videokamera, videó, TV,
- HIFI berendezés
- Csoportokban hangfalak, erősítők
- ORFF hangszerek
- Diapozitívek az óvodánk életéről
- Számítógép, nyomtató, monitorral
- Égetőkemence
- Óvodánk krónikája, képekben
- Csoportban sok játék
- Udvari játékok, favarak, babaszobák, hinták
- Kötelek, gyűrűk, bordásfalak a csoportban
- Gyertyák égnek étkezésnél
- Friss virágok az asztalon
- Gyermekmunkák képkeretben díszítik óvodánkat
- Farsangi vásárokhöz 500-600 db játékot készítünk
- Kiállítást szervezünk 2 évente a Művelődési házban
- Óvodai újságot szerkesztünk, reklám oldalakkal
- Szakmai könyvek, német szakirodalom
- Vallásos könyvek, Bibliák
- Selymek, textiliák, szalagok a keresztény neveléshez
- Karikák, virágok, ágak, kövek, kagylók, csigák, golyók
- Természetes anyagok
- Fólia könyvek
- Kazetták, meditatív táncok
- Téglák, föld, fű stb.

2. AZ ÓVODÁNK KAPCSOLATAI

Legszorosabb a kapcsolatunk az anyaintézmény tagintézményeivel (általános iskola). Az óvónői utánpótlás, valamint a továbbképzések miatt a felsőoktatási pedagógusképző intézményekkel. A képességefejlesztést és felzárkóztatást a nevelési tanácsadó segítségével végezzük. Az egyházzal és a főhatósággal részben közvetlenül, részben az intézményen keresztül tartjuk a kapcsolatot. Mindennapjainkat a szülőkkel való kapcsolattartás hatja át.

2/1. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD

- Elsődleges is legfontosabb feladatnak az óvoda és a család kapcsolatát tartjuk, amely a beiratkozással kezdődik. Óvodánk speciális helyzetéből adódóan már az első találkozásunkkor szükséges a szülőknek tudnia, hogy mit tudunk felkínálni, és a lehetőségeink találkoznak-e az elvárásainkkal. Miről is van ilyenkor szó ?
- A keresztény nevelésről
- A német nemzetiségi nevelés lehetőségeiről
- Óvodánk hagyományairól- ünnepeinkről
- Az óvoda és a család kapcsolatáról, módjáról, gyakoriságáról, fontosságáról
- A heterogén csoport munkájáról
- Az egyéni differenciálás lehetőségéről
- A folyamatos tevékenységről, a csoportmunkáról
- Az óvoda és a csoportok nyitottságáról, lényegéről
- A nevelők felkészültségéről
- A szülők jogairól
- A szülők kötelezettségeiről
- Szülők segítségét, részvételét várjuk és kérjük
- Az óvodaújságban reklámozással / váll./
- Kirándulások alkalmával gyermekek szállításában
- Óvodán kívüli feladatoknál / nemzetiségi programok, hétfégi, fellépések, szentmisék /
- Munkadélutánokon / udvar rendezés / játék készítés, varrás /
- Napi munkában ötletekkel, gyűjtésekkel
- Kiállítások megszervezésénél segédkezzenek
- Sport hétféteken / évi 2 alkalommal / részvételükre számítunk
- Színház -, mozi-látogatást támogassák
- Szerepléseknél / nyugdíjas klub, egyházközségeknél Mikulásra, öregek otthonába, szociális otthonba /
- Szentmiséken - /óvodások szentmiséje minden hó első hétfőjén/ alkalmanként vegyenek részt
- Minden hó utolsó vasárnapján a gyerekekkel német szentmiséken vegyenek részt
- KÉSZ által szervezett előadásokon igényeik szerint vegyenek részt

Hogyan informálódhatnak a szülők óvodánk életéről ?

- A napi találkozáskor a csoportban
- Családlátogatás alkalmával
- Szülői értekezleteken
- Videofelvételek kölcsönzésével - 1990 év óta - a napi munkánkat nyomom kísérhetik
- Az óvoda krónikájának megtekintésével 1988 év óta folyamatosan vezetve
- Munkadélutánokon
- Óvodaújságból, melyet évente 4 alkalommal adunk ki
- Óvodahíradóból a bejáratnál

Az óvoda és a család kapcsolatára nagy hangsúlyt fektetünk, a szülőkkel megbeszéljük elgondolásainkat, figyelembe vesszük véleményüket és igényeiket. Engedjük, hogy a szülők megismerjék munkánkat a csoportban, mert úgy gondoljuk csak azt lehet őszintén segíteni, és támogatni, amit ismerünk és amivel egyet is értünk. Az óvoda ünnepeit, eseményeit a helyi illetve megyei sajtóban folyamatosan megjelentetjük, a városi közvéleményt is folyamatosan informáljuk.

2/2. ÓVODA ÉS ISKOLA KAPCSOLATA

Óvodánk a Szent László Általános Művelődési Központ Óvodája, ezért az iskolával napi kapcsolatban állunk, sőt közös ünnepeink, rendezvényeink is vannak. A város önkormányzati iskoláival a kapcsolatunk a beiratkozás előtti szakaszra tevődik, amikor az iskolák bemutatják egy szülői értekezlet keretében, hogy milyen kiemelt területekkel foglalkoznak, illetve mit kínálnak fel. Az Alsóvárosi ÁMK Általános Iskola az óvoda szomszédságában van. Velük a kapcsolatunk mélyebb, /közös tornaterem/. A tanítók

ismerik az óvodánk életét, gyakran találkozunk és tartottunk már nálunk óvodai továbbképzést, megfigyelték a gyerekeket munka közben.

2/3. AZ ÓVODA ÉS AZ EGYHÁZ KAPCSOLATA

- Családok vasárnapja
- Német szentmisék
- Óvodások szentmiséje
- Mikulás ünnep

Ezek a területek, amelyek a Belvárosi templomhoz kötnek. Óvónőink részt vesznek az egyházközség munkájában. Havi 1 alkalommal reggel 6 órától az óvodában lelki órát tartunk az óvoda dolgozóinak.

2/4. TESTVÉRÓVODÁNK

A Szent Mihály Óvodával kapcsolatunk 1990 óta áll fenn, amely Németországban /Metten/ van. Évente találkozunk a német kollégákkal és mi is kiutazunk tapasztalatcserére. Ez a kapcsolat merőben megváltoztatta óvodánk életét. Anyagi, erkölcsi segítséget és módszertani útmutatókat kapunk, amelyet jól tudunk hasznosítani mindennapi munkánkban.

2/5. EGYÉB KAPCSOLATAINK

- Az Eötvös József Főiskolával 8 éve a német csoport gyakorló óvodája vagyunk.
- A város logopédusával
- Az óvoda-orvossal
- Városi gyermekkönyvtárral
- Múzeummal
- Ifjúsági házzal
- Német Kisebbségi Önkormányzattal
- A Polgármesteri Hivatallal
- Történelmi egyházakkal
- A Bács-Kiskun megyei Pedagógiai Intézettel
- Oktatási Minisztériummal
- Bács-Kiskun megyei Keresztény intézményekkel
- Magyarországi Németek Kisebbség Osztályával
- Katolikus Iskolák Társaságával

IV. FEJEZET

1. A PROGRAM BEVÁLÁSÁNAK KONTROLLJA

A programot úgy állítottuk össze, hogy a már folyó óvodai munkánk tartalmát, eszközrendszerét célját és feladatait a személyi és tárgyi feltételrendszer alapján rendeztük. Óvodánkban 1989 óta vegyes életkorúak 3-7 évesek járnak egy csoportba, ennek eredményeit az évek során megtapasztaltuk, és pozitívnak ítéltük. A gyerekeink nyugodtabbak, türelmesebbek, egymás felé fordulóbbak lettek. A szülők aktív bevonása az óvodai munkába megmutatta nekünk a család elvárását, nevelését. A képességfejlesztő foglalkozások 1991 óta folynak az óvodánkban délutánonként óvónő irányításával mikro-csoportokban. Azóta a gyerekek pontossága a beszéd, a kifejezőkészség, az eszközhasználat és a kreativitás terén sokat fejlődött. A német nyelv terén a nyelvet beszélők megerősítést kapnak az óvodában, nálunk a nemzetiségi nyelv megőrzése egyik fontos feladatunk. A szüleikkel csak németül beszélgetünk. A nyelvet nem ismerő gyerekeknél az egyszerű kifejezések megértése, a dalok, versek megtanulása a feladatuk. Gyerekeink magabiztosabbak, önálló is döntésekre képesek, amit a csoportok nyitottsága, és a folyamatos együtt reggelizés /mind a négy csoport/ is segített. Szívesen jönnek, jól érzik magukat a szülők és gyerekek egyaránt. Videofelvételek segítségével folyamatosan nyomon kísérjük a gyerekek fejlődését az óvodakezdéstől 7 éves korukig. A videofilmeket a szülők otthon is megnézhetik. Óvodánkban a gyermek személyiségének, egyéniségének

megismerésén keresztül szervezzük a nap eseményeit. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a 4 éves gyermek is délután fennmaradhasson, ha ezt a szülő és gyermeke igényli, de a 6 éves is aludhasson, ha szeretne.

Óvodánkban nagyon fontos feladatunk az egyéni bánásmód.

A gyerekekről az óvónő folyamatos információt kap a tevékenységeken keresztül. A csoportokban délelőtt a 7 évesek létszáma 6-10 fő, így ez megkönnyíti a humanisztikus módszerek alkalmazását.

Mit vizsgálunk az óvodában ?

- megvizsgáljuk a helyi program tartalmát, felépítését
- önmagában mennyire jó
- megfelel-e az országos elvárásnak, OAP-nak / Nemzetiségi irányelvnek /
- a gyermekek várható fejlődését
- azt, hogy a tevékenységek megfelelnek-e feladatoknak
- az eszközök megfelelőek-e a tevékenységekhez
- összehangoltak-e a nevelési területek
- milyen a tantestület felkészültsége
- a család igényei és az óvodai feladatok összhangban vannak-e?

Értékelhető a gyakorlati hatása

- a gyermek fejlettsége, neveltsége szempontjából
- a nevelőtestület szempontjából
- a szülők szempontjából
- a fenntartó szempontjából

A program bevalásának értékelése 3 év múlva történik

A gyermek fejlettsége neveltségi szempontból

Mit kontrollálunk ?

A gyermek személyiségében történő változásokat, testi-lelki fejlettségét, mozgását, kitartását, pontosságát, feladatértését, társas kapcsolatát egy-egy helyzetben.

Mikor ? - Folyamatosan és az eredmények figyelembevételével, valamint az óvoda utolsó évében végezzük a további fejlesztő feladatokat.

Hogyan ? - A nagycsoport végén egy általunk készített kép alapján, mely kollázs-technikával készül. Formája: beszélgetés, kérdésekre válasz, irodalmi, zenei motivációval, módot teremtünk a német nyelv gyakorlására, illetve kiegészítendő feladatokra. Minden esetben utalunk a Teremtővel való kapcsolatra.

IRODALOM

Országos Óvodai Alapprogram

Az óvodai Nevelés Programja 1989

Az 137/1996/VIII.28./ Korm. rendelet

Biblia

Német nemzetiségi irányelvek

Énekeljünk együtt

Ének-zene az óvodában

Mozogjunk a szabadban /jegyzet/

Művészeti nevelés az óvodában

Zsoltárok

Hagyományaink

Keresztény ünnepek

Die neue Wege